

Oferta szkoleń

Dla pracowników
rynku Nieruchomości i Budownictwa

www.szkolenia.lexisnexis.pl

Infolinia: +48 22 527 95 17/18 Faks: 022/ 022 203 51 69

e-mail: dzial.szkolen@lexisnexis.pl

LexisNexis Polska Sp. z o.o., Ochota Office Park 1, Al. Jerozolimskie 181, 02-222 Warszawa, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, KRS 0000035401, Władca: Reed Elsevier Chartered B.V., Kapitał zakładowy: 8 200 000 PLN, REGON: 01 08601 43, NIP: 526-10-13-257

Warszawa, 25 marca 2011 r.

Szanowni Państwo,

w imieniu LexisNexis Polska mam przyjemność przedstawić państwu ofertę szkoleń zamkniętych, którą przygotowaliśmy z myślą o:

- Deweloperach,
- Zarządcach nieruchomości,
- Pośrednikach w obrocie nieruchomościami,
- Rzecznawcach majątkowych,
- Notariuszach,
- Prawnikach specjalizujących się w Prawie Budowlanym,
- Pracownikach działu infrastruktury

LexisNexis łączy tradycję z nowoczesnością, wykorzystując bogate doświadczenie najstarszego na polskim rynku wydawcy profesjonalnych publikacji oraz grupy LexisNexis. Wieloletnia praktyka międzynarodowego dostawcy kompleksowych rozwiązań z zakresu prawa, zarządzania ryzykiem oraz informacji gospodarczej news & business w Europie, USA i Afryce, pozwalają nam wykorzystać zasoby i doświadczenia niedostępne dla innych. Misją LexisNexis jest dostarczenie zawsze aktualnej i rzetelnej informacji z zakresu prawa i biznesu.

W Polsce LexisNexis od lat wspiera inicjatywy mające na celu promowanie wiedzy o zmianach w prawie oraz o dostępie do regulacji prawnych, co między innymi przedstawiamy na naszych szkoleniach.

Szkolenia to inwestycja w ludzi, forma doskonalenia umiejętności, podnoszenia wiedzy i kwalifikacji zawodowych w szerokim zakresie. Dlatego też misją LexisNexis jest umożliwienie Państwu zdobywania wiedzy niezbędnej do prawidłowej realizacji zadań, które przed Państwem stoją.

Z wyrazami szacunku
Dorota Majewska

Kierownik Produktu ds. Szkoleń

LexisNexis Polska Sp. z o.o.

tel.: 0 22 572 95 27

fax: 0 22 203 51 69

e-mail: dorota.majewska@lexisnexus.pl
www.szkolenia.lexisnexus.pl

Przygotowywana przez LexisNexis oferta szkoleń na bieżąco uwzględnia zmiany w prawie i zapotrzebowanie na rynku.

W trakcie planowania szkoleń i tworzenia ich programów sugerujemy się Państwa opiniami oraz uwagami pracowników działu wydawniczego, dzięki czemu osiągamy wysoki poziom szkoleń. Wynikiem naszych działań jest zapewnienie zysku i sukcesu Państwa organizacji.

Do prowadzenia szkoleń zapraszamy tylko TRENERÓW-PRAKTYKÓW oraz aktywnych zawodowo menedżerów, którzy dysponują unikalną wiedzą, doświadczeniem i umiejętnościami w swojej dziedzinie. Wśród nich znajdują się Profesorowie, Doktorzy, Sędziowie, pracownicy Ministerstw, Radcy prawni, Doradcy podatkowi, Prawnicy.

Naszą ofertę kierujemy zarówno do sektora publicznego, jak i prywatnego, proponując bogatą ofertę szkoleń otwartych i zamkniętych. Takie spotkania dadzą Państwu niepowtarzalną szansę zaspokojenia potrzeb szkoleniowych oraz zapewnią satysfakcję **ze współpracy z nami**.

Specyfiką szkoleń otwartych jest możliwość spotkania przedstawicieli firm z różnych regionów kraju, co sprzyja wymianie doświadczeń. Mają Państwo zatem możliwość **wymiany informacji** i spojrzenia na siebie i własną firmę przez pryzmat osób pracujących na podobnych stanowiskach oraz spotykających się z podobnymi problemami w innych firmach.

Szkolenia zamknięte organizowane przez LexisNexis charakteryzują się tym, że dostosowujemy je do indywidualnych potrzeb naszych Klientów. **Programy mogą** opierać się na planach szkoleń otwartych **bądź mogą być dowolnie modyfikowane**. Możemy do nich dodawać nowe elementy, usuwać istniejące czy też łączyć wybrane moduły z kilku programów. Do Państwa potrzeb dostosujemy również sposób prowadzenia zajęć, rodzaj ćwiczeń i zadań do realizacji. Szkolenie zrealizujemy w dowolnym miejscu, którego lokalizację uzgodnimy wspólnie z Państwem.

Szkolenie zamknięte warto zorganizować:

- gdy masz do przeszkolenia grupę co najmniej 12 pracowników,
- gdy zależy Ci, aby szkolenie odbyło się w siedzibie Twojej firmy,
- gdy chcesz zorganizować szkolenie w wyznaczonym przez Ciebie terminie,
- gdy oczekujesz, że szkolenie uwzględni indywidualne potrzeby Twoich Pracowników,
- gdy chcesz skorzystać ze sprawdzonych i skutecznych programów szkoleniowych,
- gdy zależy Ci na czasie.

Specjalnie dla Państwa prowadzimy szkolenia z zakresu:

- **Zamówień publicznych**..... str. 5-23
- **Projektów dofinansowywanych ze środków UE**..... str. 24-31
- **Partnerstwa Publiczno-Pywatnego**..... str.32-33
- **Prawa budowlanego**..... str. 34-39
- **Szczególnie Polecamy:**
- **Jak prowadzić książkę obiektu budowlanego? – konsekwencje budowlane**..... str. 40-42
- **Szacowanie i budżetowanie budowlanych projektów inwestycyjnych. Metodyka budżetowania i kosztorysowania prac budowlanych**..... str. 42-44
- **Służebność przesyłu – nowe regulacje prawne**..... str. 45-46
- **Umowy o roboty budowlane w aktualnym stanie prawnym**..... str. 47-50
- **Umowy w procesie budowlanym i zasady oddziaływania uczestników procesu budowlanego**..... str. 51-53
- **Cywilno – prawne aspekty prawa do dysponowania nieruchomością wzmacniające bezpieczeństwo nowych inwestycji urządzeń infrastruktury technicznej oraz ich niezakłóconej eksploatacji**..... str. 56-58
-
- **Informacje organizacyjne**..... str. 59
- **Referencje**..... str. 60-61

Zapraszamy do zapoznania się z naszą ofertą. Poniżej zamieściliśmy opisane programy szkoleń.

Informujemy, że poniższe programy szkoleń są przykładowymi, które mogą zostać zmienione lub uzupełnione na życzenie zamawiającego.

Prawo Zamówień Publicznych

I Nowelizacja Prawa Zamówień Publicznych.

Dzień I

- 1. Zakres podmiotowy i wyłączenia obowiązku stosowania Prawa zamówień publicznych.**
- 2. Zmiany dotyczące ogłoszeń zamieszczanych w BZP oraz Dz. Urz. UE, w tym nowe rodzaje ogłoszeń, nowe możliwości zamawiających po zamieszczeniu ogłoszenia, miejsca publikacji.**
- 3. Nowe zasady związane z udzielaniem usług niepriorytetowych, w szczególności w trybie zamówienia z wolnej ręki.**
- 4. Warunki udziału w postępowaniu i ich opis – dotychczasowe nieprawidłowości i wskazówki jak ich uniknąć po nowelizacji.**
- 5. Wykluczenie wykonawcy z postępowania – przesłanki po nowelizacji.**
- 6. Oświadczenia i dokumenty wymagane od wykonawców oraz ich wyjaśnianie i uzupełnianie – praktyka oraz nieprawidłowości dziś i jutro.**
- 7. Nowe zasady i terminy wyjaśniania przez zamawiającego treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia oraz konsekwencje związane ze zmianą jej treści.**
- 8. Zamówienie z wolnej ręki – obowiązki i uprawnienia, jak ustrzec się nieprawidłowości.**

Dzień II

- 1. Umowy w sprawie zamówienia publicznego – nowe terminy zawarcia, zasady zmiany umowy przez zamawiającego, rezygnacja z bezwzględnej nieważności umowy i zastąpienie jej względną nieważnością, przesłanki podlegania unieważnieniu, kary finansowe za zawarcie umowy wbrew przepisom ustawy i ich wysokość, podmioty uprawnione do unieważnienia umowy.**
- 2. Zaliczki na wykonanie zamówienia jako novum w zamówieniach publicznych – zasady udzielania, podmioty udzielające, wysokość.**

- 3. Środki ochrony prawnej – konsekwencje związane z likwidacją protestów, nowe zasady kwestionowania czynności lub zaniechań zamawiającego w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego i nowe obowiązki zamawiającego z tym związane.**
- 4. Odwołania na nowych zasadach i w nowych terminach – przedmiot odwołania, odwołania poniżej progów unijnych, obowiązki i uprawnienia zamawiającego związane z wniesionym odwołaniem, koszty postępowania odwoławczego.**
- 5. Skarga na orzeczenie Krajowej Izby Odwoławczej.**
- 6. Odpowiedzialność za naruszenie dyscypliny finansów publicznych po nowelizacji.**
- 7. Przepisy przejściowe – zasady i zakres stosowania nowych przepisów, a także przepisów dotychczasowych.**

II Zamówienia publiczne dla beneficjentów projektów unijnych.

Dzień I

1. Opis przedmiotu zamówienia:

- a. prawidłowy opis a szacowanie wartości zamówienia - kiedy łączyć a kiedy dzielić zamówienia (problem z definicją „jednego” zamówienia) – praktyczne przykłady i ćwiczenia,
- b. kiedy mamy do czynienia z zamówieniem publicznym,
- c. możliwość zmiany opisu przedmiotu zamówienia w toku postępowania i obowiązki z tym związane.

2. Ustalanie wartości szacunkowej zamówienia:

- a. termin ustalania,
- b. wartość zamówienia - zamówienia w częściach a zamówienia jednorazowe, zamówienia powtarzające się okresowo, zamówienia uzupełniające, zamówienia ciągłe,
- c. zmiana wartości zamówienia w toku postępowania – przykłady i konsekwencje (np. w przypadku zamówienia współfinansowanego ze środków UE),
- d. najczęściej popełniane błędy przy szacowaniu zamówienia – praktyczne przykłady.

3. Ustalanie wartości szacunkowej zamówienia w przypadku projektów unijnych:

- a. zagadnienia związane z sumowaniem zamówień z projektu unijnego z innymi zamówieniami tego samego rodzaju realizowanymi przez zamawiającego,

- b. sumowanie zamówień i szacowanie ich wartości w przypadku korekty planu finansowego oraz planu zamówień publicznych w trakcie roku obrachunkowego,
- c. sposób dokumentowania ustalania wartości zamówienia.

4. Zasada konkurencyjności z umowy o dofinansowanie a stosowanie ustawy – Prawo zamówień publicznych:

- a. zasada konkurencyjności przy zamówieniach udzielanych bez stosowania ustawy Pzp,
- b. udzielenie zamówienia publicznego w trybie z wolnej ręki a zasada konkurencyjności.

5. Nowe zasady związane z udzielaniem usług niepriorytetowych, w szczególności w trybie zamówienia z wolnej ręki.

6. Specyfikacja istotnych warunków zamówienia:

- a. wyjaśnianie treści SIWZ i jej zmiana (konsekwencje zmiany w toku postępowania),
- b. najczęściej popełniane błędy w SIWZ – jak ich uniknąć?
- c. gwarancje wadialne – treść niezbędna do zabezpieczenia oferty.

DZIEŃ II

1. Przebieg postępowania o zamówienie publiczne:

- a. warunki udziału w postępowaniu – jak opisać sposób dokonywania ich oceny, aby nie naruszyć przepisów Pzp, kiedy warunki są opisane wadliwie i dyskryminują wykonawców – praktyczne przykłady w świetle orzecznictwa KIO i zmienionych przepisów,
- b. wymagane dokumenty podmiotowe i przedmiotowe – nowe rozporządzenie dotyczące dokumentów a praktyka, zasady uzupełniania i wyjaśniania,
- c. poprawianie omyłek (pisarskich, rachunkowych i innych) – na co pozwalają znowelizowane przepisy Pzp – praktyczne przykłady i ćwiczenia w oparciu o najnowsze orzecznictwo KIO,
- d. ocena i wybór oferty (przykłady).

2. Umowy w sprawie zamówienia publicznego:

- a. nowe zróżnicowane terminy zawarcia umowy,
- b. przesłanki podlegania unieważnieniu,
- c. zakres dopuszczalnych zmian umowy po nowelizacji,
- d. kary finansowe za zawarcie umowy wbrew przepisom i ich wysokość.

3. Środki ochrony prawnej:

- a. konsekwencje związane z likwidacją protestów, nowe zasady kwestionowania czynności lub zaniechań zamawiającego w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego i nowe obowiązki zamawiającego z tym związane,
- b. odwołania na nowych zasadach i w nowych terminach – przedmiot odwołania, odwołania poniżej progów unijnych, obowiązki i uprawnienia zamawiającego związane z wniesionym odwołaniem, koszty postępowania odwoławczego.

4. Kontrola udzielania zamówień współfinansowanych ze środków UE.

5. Korekty finansowe:

- a. przedmiot, zakres i zasady wymierzania (zasada proporcjonalności),
- b. naruszenia o charakterze formalnym bez skutków finansowych.

III Nowelizacja ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych.

1. Ustawa z dnia 5 listopada 2009 r. o zmianie ustawy Prawo zamówień publicznych oraz ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. Nr 206, poz. 1591) (tzw. „mała nowelizacja”) weszła w życie dnia 22 grudnia 2009 r.:

- a. zmiany dotyczące warunków udziału w postępowaniu,
- b. wprowadzenie możliwości powoływania się przez wykonawcę na wiedzę, doświadczenie oraz zdolności finansowe innych podmiotów,
- c. zmiany w zakresie przesłanek wykluczenia wykonawcy z postępowania (rozszerzenie katalogu przestępstw za prawomocne skazanie, których wykonawca podlega wykluczeniu),
- d. modyfikacja dotycząca zasad wyjaśniania SIWZ,
- e. uchylene obowiązku zamieszczania ogłoszenia o zamówieniu w dzienniku lub czasopiśmie o zasięgu ogólnopolskim, jeżeli wartość zamówienia na roboty budowlane jest równa lub przekracza wyrażoną w złotych równowartość kwoty 20.000.000 euro, a na dostawy lub usługi - 10.000.000 euro,
- f. wprowadzenie obowiązku zwrotu wadium wykonawcom już po wyborze najkorzystniejszej oferty,
- g. wprowadzenie zakazu tylko istotnych zmian zawartych umów w sprawie zamówienia publicznego,
- h. uchylene ustawowego nakazu żądania zabezpieczenia należytego wykonania umowy,
- i. zabezpieczenie należytego wykonania umowy nie będzie pokrywać roszczeń z tytułu gwarancji jakości,
- j. wprowadzenie zaliczek na poczet wynagrodzenia wykonawcy,
- k. zmiana w obowiązkach Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych,
- l. zmiany w wysokości opłaty od skargi na orzeczenie Krajowej Izby Odwoławczej,
- m. wprowadzenie różnych terminów wejścia w życie nowelizacji.

2. Ustawa z dnia 2 grudnia 2009 r. o zmianie ustawy Prawo zamówień publicznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 223, poz. 1778) (tzw. "duża nowelizacja") wejdzie w życie 29 stycznia 2010 r.:

- a. zdefiniowanie pojęcia: „postępowanie o udzielenie zamówienia”,
- b. zmiana definicji usług,
- c. określenie w drodze rozporządzenia wykazu usług priorytetowych i niepriorytetowych,
- d. zmiany w zakresie katalogu zamawiających.
- e. modyfikacja katalogu wyłączeń od obowiązku stosowania ustawy Prawo zamówień publicznych,
- f. ograniczenie katalogu odstępstw od obowiązku stosowania przepisów ustawy w ramach postępowań na usługi niepriorytetowe,
- g. wprowadzenie możliwości zawiadamiania przez zamawiającego o wszczęciu postępowania znanych wykonawców,
- h. modyfikacja terminów składania ofert w przetargu nieograniczonym i przetargu ograniczonym,
- i. wprowadzenie możliwości zamieszczenia ogłoszenia o zamiarze zawarcia umowy w sprawie zamówienia publicznego,
- j. zmiany w przesłankach stosowania trybu zamówienia z wolnej ręki,
- k. rozszerzenie możliwości stosowania aukcji elektronicznej,
- l. wprowadzenie obowiązku informowania o terminie, po upływie którego umowa w sprawie zamówienia publicznego może być zawarta,
- m. wprowadzenie możliwości unieważnienia postępowania bez konieczności badania i oceny ofert, jeżeli cena oferty z najniższą ceną przekracza kwotę, którą zamawiający zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia,
- n. modyfikacja terminów po upływie których zamawiający będzie mógł zawrzeć umowę w sprawie zamówienia publicznego,
- o. wprowadzenie możliwości przekazania ogłoszenia o udzieleniu zamówienia, jeżeli zamówienia udziela się na podstawie umowy ramowej,
- p. zmiana terminu udostępniania wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu,
- q. wprowadzenie obowiązku informowania o wyborze najkorzystniejszej oferty wykonawcom, z którymi zamawiający zawarł umowę ramową,
- r. zmiany w zamówieniach sektorowych w zakresie instytucji przedłużania terminu na składanie wniosków o dopuszczenie do udziału w postępowaniu,
- s. rozszerzenie możliwości zawierania umów na czas nieoznaczony,
- t. wprowadzenie do ustawy konstrukcji względnej nieważności umowy w sprawie zamówienia publicznego,
- u. zmiany w zakresie praw i obowiązków Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych,
- v. modyfikacja przepisów o kontroli przeprowadzanej przez Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych,
- w. zmiany w zakresie środków ochrony prawnej:
  - uchylenie instytucji protestu,
  - rozszerzenie katalogu form, w których będzie można wnieść odwołanie,
  - wprowadzenie instytucji informowania zamawiającego przez wykonawców o niezgodnej z ustawą czynności lub zaniechaniu ze strony zamawiającego,
  - zmiana terminów na wniesienie odwołania,
  - wprowadzenie możliwości zgłoszenia opozycji przeciwko przystąpieniu wykonawcy do postępowania odwoławczego,
  - umożliwienie zamawiającemu wniesienia odpowiedzi na odwołanie,

- wprowadzenie zasady jednoosobowego składu KIO rozpoznającego odwołanie,
- wyposażenie KIO w nowe kompetencje tj.: unieważniania umowy w sprawie zamówienia publicznego, nakładania kar finansowych i skracania okresu obowiązywania umowy w sprawie zamówienia publicznego.

3. Nowe rozporządzenia w sprawie zamówień publicznych.

4. Kto przygotowuje i przeprowadza postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego – m.in. podział kompetencji pomiędzy zamawiającego, kierownika zamawiającego a komisję przetargową, organizacja pracy komisji przetargowej:

- a. czy rozstrzygnięcia komisji przetargowej są wiążące?
- b. jaką odpowiedzialność ponoszą członkowie komisji przetargowej?

5. Przygotowanie postępowania o udzielenie zamówienia, m.in. planowanie, opis przedmiotu zamówienia, ustalanie wartości zamówienia, wybór trybu udzielania zamówienia, opracowanie SIWZ, modyfikacja SIWZ, wyjaśnienia SIWZ, dokumentowanie postępowania.

- b. zamówienia do 14 tys. euro; czy zamawiający musi mieć regulamin udzielania takich zamówień?
- c. czy wykonawca musi być przedsiębiorcą?
- d. co w praktyce stanowi tajemnicę przedsiębiorstwa?
- e. co zamawiający może zrobić, gdy uzna, że informacje zastrzeżone przez wykonawcę nie są tajemnicą przedsiębiorstwa?
- f. czy SIWZ jest utworem w rozumieniu prawa autorskiego?
- g. najczęściej popełniane błędy przy opisie przedmiotu zamówienia; prawidłowe określanie warunków stawianych wykonawcom,
- h. czy zamawiający może żądać nowych produktów?
- i. czy referencje może wystawić generalny wykonawca?
- j. czy referencje musi podpisać osoba uprawniona do reprezentacji zgodnie z zapisami w KRS?
- k. czy wykonawca może ustanowić kilku pełnomocników?
- l. czy gwarancja ubezpieczeniowa może być wystawiona tylko na lidera konsorcjum?
- m. czy środki ochrony prawnej przysługują konsorcjum, czy też poszczególnym członkom konsorcjum?

6. Kryteria oceny ofert.

7. Warunki udziału w postępowaniu, dokumentowanie spełniania warunków udziału w postępowaniu.

8. Krótka charakterystyka postępowania w każdym z trybów udzielania zamówień publicznych:

- a. przetarg nieograniczony,
- b. przetarg ograniczony,
- c. negocjacje z ogłoszeniem,

- d. dialog konkurencyjny,
- e. negocjacje bez ogłoszenia,
- f. zapytanie o cenę,
- g. zamówienie z wolnej ręki,
- h. licytacja elektroniczna:
  - czy zamawiający może wzywać kilka razy do uzupełnienia dokumentów?
  - czy zamawiający może przedłużyć wykonawcom termin na uzupełnienie dokumentów potwierdzających spełnianie warunków udziału w postępowaniu?
  - czy zamawiający może narzucać wykonawcom konkretne formy wadium?

9. Wykluczenie wykonawcy, odrzucenie oferty, unieważnienie postępowania (przesłanki, skutki wobec wadium):

- a. czy prawomocne skazanie prokurenta może być przesłanką wykluczenia wykonawcy?
- b. czy brak numeracji wszystkich stron w ofercie może być przesłanką odrzucenia oferty?
- c. czy zamawiający może unieważnić postępowanie bez podania przyczyny?
- d. czy zamawiający zawsze musi unieważnić postępowanie, w przypadku gdy kwota, którą zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia, jest niższa od najkorzystniejszej ceny?

10. Wybór najkorzystniejszej oferty, termin związania ofertą, badanie i ocena ofert, otwarcie ofert, rażąco niska cena, aukcja elektroniczna, zawiadomienie o wyborze oferty.

11. Zamówienia sektorowe i ich specyfika.

12. Umowy w sprawie zamówień publicznych i ich specyfika; wyjątki od zasady swobody umów, zasady sporządzania umów, klauzule waloryzacyjne, zmiana umowy, odstąpienie od umowy, forma umowy, nieważność umowy, umowy ramowe.

- a. czy zamawiający może w zamian za wykonanie zamówienia nie zapłacić wykonawcy, tylko zaoferować świadczenie niepieniężne?
- b. czy może nastąpić zmiana podmiotowa po stronie wykonawcy w trakcie wykonywania umowy?
- c. czy wykonawcy może przysługiwać roszczenie o zawarcie umowy?
- d. czy w umowach można zawierać klauzule waloryzacyjne?
- e. czy zmiana stawki VAT może doprowadzić do zmiany umowy?
- f. czy można wpisać w umowie, że zamawiający za niewykonanie świadczenia pieniężnego będzie płacił kary umowne na rzecz wykonawcy?

13. Środki ochrony prawnej (odwołanie i skarga - terminy, opłaty i zasady wnoszenia).

14. Kontrola udzielania zamówień publicznych (kontrola doraźna i Kontrola uprzednia zamówień współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej).

15. Odpowiedzialność za naruszenie przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych.

16. Część warsztatowa.

IV Środki ochrony prawnej w świetle aktualnych przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych.

1. Ograniczenia we wnoszeniu środków ochrony prawnej:

- a. wartość zamówienia,
- b. interes prawny:
  - interes prawny wykonawcy, który został wykluczony lub jego oferta została odrzucona,
  - interes prawny wykonawcy, którego oferta nie może być uznana za najkorzystniejszą,
  - interes prawny w żądaniu unieważnienia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego – przed i po nowelizacji wprowadzonej ustawą z 4 września 2008 r.

2. Protest jako środek ochrony prawnej do nowelizacji wprowadzonej ustawą z 4 września 2008 r.:

- a. termin wniesienia protestu,
- b. czynności zamawiającego od których przysługuje prawo wniesienia protestu,
- c. wymagania formalne,
- d. skutki wniesienia protestu dla zamawiającego i pozostałych uczestników postępowania,
- e. przystąpienia do postępowania wywołanego wniesieniem protestu,
- f. rozstrzygnięcie protestu.

3. Odwołanie jako środek ochrony prawnej przed i po nowelizacji wprowadzonej ustawą z 4 września 2008 r.:

- a. termin wniesienia odwołania,
- b. podmioty uprawnione do wniesienia odwołania,
- c. wymagania formalne,
- d. skutki wniesienia odwołania,

- e. przystąpienie do postępowania odwoławczego,
- f. podstawy odrzucenia odwołania,
- g. postępowanie przed Krajową Izbą Odwoławczą.

4. Skarga jako jeden ze środków ochrony prawnej:

a. podmioty uprawnione do wniesienia skargi:

- uczestnicy postępowania wywołanego wniesieniem protestu,
- uczestnicy postępowania odwoławczego.

b. wymogi formalne skargi:

- termin,
- opłata,
- obowiązek przesłania odpisu skargi przeciwnikowi,
- skarga jako pismo procesowe.

c. umorzenie postępowania wywołanego skargą:

- cofnięcie skargi,
- unieważnienie przez zamawiającego postępowania o udzielenie zamówienia publicznego,
- wykonanie przez zamawiającego wyroku KIO,
- zawarcie umowy o zamówienie publiczne.

d. forma i treść rozstrzygnięcia sądu rozpoznającego skargę.

V Jak prawidłowo zabezpieczyć interesy zamawiającego? – warsztaty pisania specyfikacji istotnych warunków zamówienia oraz symulacje problemów które mogą się pojawić podczas prowadzenia postępowania

1. Właściwy wybór trybu udzielenia zamówienia (tryby tzw. otwarte i zamknięte – omówienie przesłanek z punktu widzenia najczęstszych błędów);

2. Opis przedmiotu zamówienia w specyfikacji.

- 3. Termin wykonania zamówienia.**
- 4. Warunki udziału w postępowaniu oraz opis sposobu dokonywania oceny spełniania tych warunków z punktu widzenia zabezpieczenia interesów zamawiającego.**
- 5. Informacje o sposobie porozumiewania się zamawiającego z wykonawcami oraz przekazywania oświadczeń lub dokumentów.**
- 6. Wymagania dotyczące wadium.**
- 7. Termin związania ofertą.**
- 8. Opis sposobu przygotowywania ofert.**
- 9. Miejsce oraz termin składania i otwarcia ofert.**
- 10. Opis sposobu obliczenia ceny.**
- 11. Opis kryteriów, którymi zamawiający będzie się kierował przy wyborze oferty, wraz z podaniem znaczenia tych kryteriów i sposobu oceny ofert.**
- 12. Informacje o formalnościach, jakie powinny zostać dopełnione po wyborze oferty w celu zawarcia umowy w sprawie zamówienia publicznego.**
- 13. Wymagania dotyczące zabezpieczenia należytego wykonania umowy.**
- 14. Istotne dla stron postanowienia, które zostaną wprowadzone do treści zawieranej umowy w sprawie zamówienia publicznego, ogólne warunki umowy albo wzór umowy, jeżeli zamawiający wymaga od wykonawcy, aby zawarł z nim umowę w sprawie zamówienia publicznego na takich warunkach.**
- 15. Opis części zamówienia, jeżeli zamawiający dopuszcza składanie ofert częściowych.**
- 16. Informacja o zamówieniach uzupełniających.**
- 17. Podwykonawcy.**
- 18. Wykonawcy wspólnie ubiegający się o udzielenie zamówienia.**
- 19. Zaliczki dla wykonawców.**
- 20. Możliwości unieważnienia postępowania.**
- 21. Przewidywane zmiany umowy.**

22. Żądania dotyczące dokumentów przedmiotowych i właściwego umocowania osób podpisujących ofertę.

➤ Symulacje problemów (studium przypadku):

- a. Konieczność przedłużenia terminu składania ofert.
- b. Błędy w siwz lub ogłoszeniu.
- c. Brak środków finansowych na różnych etapach prowadzonego postępowania.
- d. Unieważnienie postępowania.
- e. Wyjaśnienia siwz.
- f. Niekompletne oferty. Ocena ofert.
- g. Przesłanki wykluczenia wykonawców.
- h. Przesłanki odrzucenia ofert.
- i. Ocena umocowania osób podpisujących ofertę.
- j. Okres STANDSTILL.
- k. Przesłanki nieważności umowy.
- l. Konieczność przedłużenia okresu związania ofertą.
- m. Zatrzymanie wadium.
- n. Poprawianie omyłek w ofertach wykonawców.
- o. Konieczność zmiany umowy o zamówienie publiczne.
- p. Problemy zgłaszane przez uczestników szkolenia.

VI Zamówienia publiczne przy realizacji i przygotowywaniu projektów unijnych

I. Zamówienia publiczne a polski system prawa

1. Rynek zamówień publicznych - znaczenie i specyfika.
2. Cele ustawy prawo zamówień publicznych: efektywne wydatkowanie środków publicznych, ochrona uczciwej konkurencji, przejrzystość i jawność wydatkowania środków publicznych.

3. Zamówienia publiczne a finanse publiczne.

4. Cywilistyczne aspekty zamówień publicznych: stosowanie przepisów kodeksu cywilnego, zamówienie publiczne jako kontrakt.

5. Relacja Prawa zamówień publicznych do innych ustaw.

II. Zamówienia publiczne a prawo europejskie w aspekcie realizacji Programów Operacyjnych w Polsce.

6. Polityka wspólnotowa dotycząca zamówień publicznych.

7. Dyrektywy wspólnotowe dotyczące zamówień publicznych.

8. Orzecznictwo Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości.

III. Charakterystyka zamówień publicznych przy przygotowywaniu i realizacji projektów unijnych.

9. Rola zamówień publicznych przy przygotowywaniu i realizacji projektów unijnych.

10. Wspólnotowa zasada stosowania ustawodawstwa krajowego przez beneficjentów zobowiązanych do stosowania ustawy Prawo zamówień publicznych.

11. Zasady zamawiania dostaw, usług i robót budowlanych przez beneficjentów niezobowiązanych do stosowania ustawy Prawo zamówień publicznych (przetarg w rozumieniu kodeksu cywilnego, zasada konkurencyjności itp.)

12. Wytyczne Ministerstwa Rozwoju Regionalnego dotyczące kwalifikowalności wydatków w aspekcie stosowania przepisów krajowych i wspólnotowych o zamówieniach publicznych.

IV. Podmioty zobowiązane do stosowania ustawy.

13. Zakres podmiotowy stosowania ustawy:

- jednostki sektora finansów publicznych,
- podmioty (instytucje) prawa publicznego,
- zamawiający sektorowi,
- inni potencjalni beneficjenci funduszy UE

14. Wyłączenia podmiotowe.

V. Zakres przedmiotowy.

15. Dostawy, usługi, roboty budowlane.
16. Wyłączenia przedmiotowe, w tym ich elementy charakterystyczne dla projektów unijnych.
17. Usługi „niepriorytetowe” - zasady stosowania trybów niekonkurencyjnych przewidziane w prawie krajowym a polityka wspólnotowa w sprawie zamówień publicznych wynikająca z Traktatu, dyrektyw i orzecznictwa ETS.
18. Usługi niepriorytetowe przy projektach „miękkich”.
19. Reguły kolizyjne.

VI. Zasady udzielania zamówień.

20. Zasady udzielania zamówień: uczciwa konkurencja, równość, jawność, bezstronność i obiektywizm, pisemność.

VII. Wewnętrzne procedury udzielania zamówień.

21. Rola kierownika zamawiającego.
22. Status i zadania komisji przetargowej.
23. Wspólne udzielanie zamówień.
24. Zlecenie przygotowania i przeprowadzenia postępowania osobom trzecim.

VIII. Przygotowanie postępowania.

25. Opis przedmiotu zamówienia: zasady opisu, stosowanie Polskich Norm, możliwość wskazania znaków towarowych, patentów i pochodzenia.
26. Szacowanie wartości zamówienia, w tym:
  - zasady ogólne;
  - planowanie zamówień;
  - agregowanie (łączenie) zamówień tego samego rodzaju;
  - roczne planowanie budżetowe a okres realizacji projektu – jak szacować wartość zamówienia?
  - usługi i dostawy powtarzające się okresowo,
  - roboty budowlane.

27. Ogłoszenia w postępowaniu o zamówienie, w tym szczególne wymogi dotyczące zamówień w ramach projektów unijnych.

28. Zasady zamieszczania ogłoszeń w Biuletynie Zamówień Publicznych oraz ich przekazywania do Dziennika Urzędowego Wspólnot Europejskich.

29. Wstępne ogłoszenie informacyjne.

IX. Specyfikacja istotnych warunków zamówienia

30. SIWZ jako podstawowy dokument w postępowaniu.

31. Przekazanie SIWZ: równość traktowania oferentów, odpłatność.

32. Wyjaśnianie treści SIWZ (po nowelizacji): możliwość zadawania pytań do siwz, zasady przekazywania wyjaśnień, zebranie wykonawców.

33. Zmiany SIWZ.

34. Obowiązki zamawiającego związane ze zmianą SIWZ.

35. Formy i zasady porozumiewania się z wykonawcami, w aspekcie nowych regulacji dotyczących zasady STANDSTILL (art. 94) i nowych zasad i terminów wnoszenia odwołań.

X. Ocena wiarygodności wykonawcy.

36. Warunki udziału w postępowaniu, w tym w odniesieniu do wykonawców wspólnie ubiegających się o udzielenie zamówienia z uwzględnieniem możliwości korzystania z zasobów innych wykonawców.

37. Przestanki wykluczenia wykonawców.

38. Nowy katalog dokumentów potwierdzających spełnianie warunków udziału w postępowaniu.

39. Uzupełnianie dokumentów podmiotowych, przedmiotowych i pełnomocnictw.

40. Wadium.

XI. Oferta

41. Oferta jako oświadczenie woli.

42. Wykonawcy: formy organizacyjno-prawne, reprezentacja wykonawców.

43. Prokura i pełnomocnictwo.

44. Forma oferty.

45. Składanie ofert: miejsce składania ofert, termin złożenia oferty.

46. Termin związania ofertą: maksymalne terminy związania ofertą, przedłużanie okresu związania ofertą.

XII. Ocena oferty.

47. Kryteria oceny ofert.

48. Przebieg oceny ofert.

49. Przesłanki odrzucenia oferty.

50. Wybór oferty najkorzystniejszej.

XIII. Udzielenie zamówienia.

51. Przesłanki unieważnienia postępowania.

52. Obowiązki informacyjne zamawiającego.

53. Protokół z postępowania.

XIV. Środki ochrony prawnej.

54. Odwołanie.

55. Skarga.

XV. Odpowiedzialność za naruszenie przepisów ustawy.

56. Podmioty kontrolujące udzielanie zamówień.

57. Naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

58. Kary nakładane przez Prezesa UZP.

59. Odpowiedzialność karna.

XVI. Umowy w sprawach zamówień publicznych.

60. Umowa jako źródło zobowiązań.

61. Okres na jaki może zawarta być umowa.
62. Zmiany umowy w sprawach zamówień.
63. Zabezpieczenie należytego wykonania umowy, zaliczki.
64. Nieważność umowy.

VII Jak prawidłowo przygotować ofertę? – warsztaty pisania ofert oraz symulacje problemów, które mogą się pojawić podczas prowadzenia postępowania

- 1. Treść oświadczenia woli.**
- 2. Właściwa reprezentacja – pełnomocnictwo i prokura.**
- 3. Dokumenty „podmiotowe”**
- 4. Dokumenty „przedmiotowe”.**
- 5. Wadium.**
- 6. Wymagane załączniki i oświadczenia.**

➤ **Symulacje problemów (studium przypadku):**

- a. Przedłużenie terminu składania ofert.
- b. Wyjaśnienia lub zmiana treści specyfikacji (ogłoszenia).
- c. Niekompletne oferty. Ocena ofert.
- d. Przesłanki wykluczenia wykonawców.
- e. Wezwanie do uzupełnienia dokumentów.
- f. Przesłanki odrzucenia ofert.
- g. Zmiana oferty.

- h. Poprawianie omyłek przez zamawiającego – konsekwencje dla wykonawcy.
- i. Zatrzymanie wadium.
- j. Okres STANDSTILL.
- k. Przesłanki nieważności umowy i uprawnienia wykonawców w tym zakresie.
- l. Ryczałt.
- m. Przedłużenie okresu związania ofertą.
- n. Zmiana umowy o zamówienie publiczne.
- o. Problemy zgłaszane przez uczestników szkolenia.

VIII Najczęstsze nieprawidłowości i problemy praktyczne dotyczące zamówień publicznych

Niestosowanie ustawy.

1. Niestosowanie ustawy pomimo wystąpienia przesłanek jej stosowania.
2. Podział zamówienia w celu uniknięcia stosowania ustawy.
3. Błędy w szacowaniu wartości zamówienia skutkujące niestosowaniem ustawy.
4. Niestosowanie ustawy przy zamówieniach dodatkowych i uzupełniających.
5. Nieprawidłowe stosowanie przesłanek wyłączających obowiązek stosowania ustawy (podmiotowych i przedmiotowych).

II. Unikanie procedur (przewidzianych dla konkretnych progów kwotowych)

6. Specyfika zamówień z uwagi na ich wartość.
7. Zaniżanie wartości zamówienia w celu uniknięcia procedur.
8. Podział zamówienia w celu uniknięcia procedur.
9. Rozszerzające stosowanie procedur przewidzianych dla usług „priorytetowych”.

III. Ogłoszenia

10. Nieprawidłowości dotyczące przygotowywania i zamieszczania ogłoszeń w postępowaniach.

IV. Zasady udzielania zamówień.

11. Naruszenia zasad udzielania zamówień, w szczególności zasady uczciwej konkurencji i równego traktowania wykonawców oraz zasady bezstronności w postępowaniu.

V. Przygotowanie postępowania

12. Nieprawidłowości w zakresie opisu przedmiotu zamówienia.

13. Nieprawidłowości w zakresie szacowania wartości zamówienia

VI. Specyfikacja istotnych warunków zamówienia

14. Nieprawidłowości w zakresie treści specyfikacji.

15. Nieprawidłowości w zakresie wyjaśniania treści specyfikacji.

16. Nieprawidłowości w zakresie zmian treści specyfikacji.

VII. Ocena wiarygodności wykonawcy

17. Nieprawidłowości w zakresie formułowania warunków udziału w postępowaniu, w tym w odniesieniu do wykonawców wspólnie ubiegających się o udzielenie zamówienia lub korzystających z zasobów innych podmiotów.

18. Nieprawidłowości w zakresie stosowania przesłanek wykluczenia wykonawców.

19. Nieprawidłowości w zakresie wskazywania dokumentów potwierdzających spełnianie warunków udziału w postępowaniu.

20. Nieprawidłowości w zakresie uzupełniania dokumentów.

21. Nieprawidłowości w zakresie wadium.

VIII. Oferta i jej ocena.

22. Nieprawidłowości w zakresie formułowania kryteriów oceny ofert.

23. Nieprawidłowości w zakresie przebiegu oceny ofert.

24. Nieprawidłowości w zakresie stosowania przesłanek odrzucenia oferty (między innymi błędy w obliczeniu ceny, niezgodność oferty z treścią specyfikacji, rażąco niska cena).

25. Nieprawidłowości w zakresie wyboru oferty najkorzystniejszej.

IX. Udzielenie zamówienia

26. Nieprawidłowości w zakresie stosowania przesłanek unieważnienia postępowania.

27. Nieprawidłowości w zakresie obowiązków informacyjnych zamawiającego.

28. Nieprawidłowości w zakresie protokołu z postępowania.

X. Odpowiedzialność za naruszenie przepisów ustawy

29. Podmioty kontrolujące udzielanie zamówień.
30. Naruszenie dyscypliny finansów publicznych.
31. Kary nakładane przez Prezesa UZP.
32. Odpowiedzialność karna.

XI. Umowy w sprawach zamówień publicznych

64. Nieprawidłowości w zakresie formułowania treści umów.
65. Nieprawidłowości w zakresie zmiany umów (między innymi zmiana przedmiotu zamówienia, zmiana sposobu spełnienia świadczenia, zmiana wynagrodzenia, klauzule waloryzacyjne).
66. Nieprawidłowości w zakresie zabezpieczenia należytego wykonania umowy

Nasi Prelegenci:

Andżela Gawrońska-Baran - prawnik z kilkunastoletnim doświadczeniem w administracji rządowej (w szczególności w zamówieniach publicznych) zdobyłym podczas pracy w Urzędzie Zamówień Publicznych, w tym na stanowisku Wiceprezesa Urzędu Zamówień Publicznych odpowiedzialnego za zagadnienia prawne i legislacyjne oraz za kontrolę. Brała czynny udział w rządowych i parlamentarnych pracach legislacyjnych nad ustawą – Prawo zamówień publicznych oraz kolejnymi nowelizacjami tej ustawy. Przygotowywała także akty wykonawcze do ustawy i jej nowelizacji w roku 2006 i 2007. Była wykładowcą na studiach podyplomowych z zakresu zamówień publicznych i funduszy unijnych. Przeprowadzała szkolenia dla arbitrów rozpoznających odwołania. Autorka ponad 300 publikacji głównie z zakresu zamówień publicznych, prawa cywilnego, prawa karnego, prawa i postępowania administracyjnego. Autorka publikacji „Nowelizacje Prawa zamówień publicznych 2009. Komentarz” (wydawnictwo Publicus, stan prawny na dzień 29 stycznia 2010).

Agata Zając – sędzia Sądu Apelacyjnego w Warszawie, prowadząca wykłady z zakresu prawa zamówień publicznych dla sędziów, studentów i arbitrów orzekających przy Prezesie Urzędu Zamówień Publicznych (obecnie członków Krajowej Izby Odwoławczej) oraz wykłady dla aplikantów sądowych i aplikantów radcowskich z zakresu prawa cywilnego.

Damian Szczepański – doktor nauk prawnych (rozprawa doktorska pt. *„Zamówienia publiczne jako forma ochrony gospodarczych interesów państwa”*), adwokat, radca prawny, prowadzi w Warszawie indywidualną kancelarię adwokacką zajmującą się m.in. obsługą prawną z zakresu zamówień publicznych, członek Kolegium Redakcyjnego miesięcznika *„Zamówienia Publiczne. Doradca”*. Od 2000 r. prowadzi liczne szkolenia z zakresu zamówień publicznych, opracowuje komentarze prawnicze dotyczące zagadnień związanych z modułem „Zamówienia publiczne” Redakcji Publikacji Elektronicznych, autor książki *„Zamówienia publiczne”*, autor ponad 50 artykułów głównie z zakresu zamówień publicznych opublikowanych m.in. w prawniczych miesięcznikach: *„Państwo i Prawo”*, *„Prokuratura i Prawo”*, *„Gazeta Sądowa”*, *„Palestra”* i *„Zamówienia Publiczne. Doradca”*.

Krzysztof Puchacz - prawnik, pracownik regionalnej izby obrachunkowej, specjalista z zakresu finansów publicznych, wykładowca na studiach podyplomowych UMCS, autor wielu publikacji dotyczących finansów publicznych, między innymi autor książki „Nowe standardy kontroli zarządczej w jednostkach sektora finansów publicznych – omówienie i propozycje wzorcowych rozwiązań” wyd. ODDK Gdańsk.

Projekty dofinansowywane ze środków UE

I Zamówienia publiczne dla beneficjentów projektów unijnych.

Dzień I

1. Opis przedmiotu zamówienia:

- a. prawidłowy opis a szacowanie wartości zamówienia - kiedy łączyć a kiedy dzielić zamówienia (problem z definicją „jednego” zamówienia) – praktyczne przykłady i ćwiczenia,
- b. kiedy mamy do czynienia z zamówieniem publicznym,
- c. możliwość zmiany opisu przedmiotu zamówienia w toku postępowania i obowiązki z tym związane.

2. Ustalanie wartości szacunkowej zamówienia:

- a. termin ustalania,
- b. wartość zamówienia - zamówienia w częściach a zamówienia jednorazowe, zamówienia powtarzające się okresowo, zamówienia uzupełniające, zamówienia ciągłe,
- c. zmiana wartości zamówienia w toku postępowania – przykłady i konsekwencje (np. w przypadku zamówienia współfinansowanego ze środków UE),
- d. najczęściej popełniane błędy przy szacowaniu zamówienia – praktyczne przykłady.

3. Ustalanie wartości szacunkowej zamówienia w przypadku projektów unijnych:

- a. zagadnienia związane z sumowaniem zamówień z projektu unijnego z innymi zamówieniami tego samego rodzaju realizowanymi przez zamawiającego,
- b. „sumowanie” zamówień i szacowanie ich wartości w przypadku korekty planu finansowego oraz planu zamówień publicznych w trakcie roku obrachunkowego,
- c. sposób dokumentowania ustalania wartości zamówienia.

4. Zasada konkurencyjności z umowy o dofinansowanie a stosowanie ustawy – Prawo zamówień publicznych:

- a. zasada konkurencyjności przy zamówieniach udzielanych bez stosowania ustawy Pzp,
- b. udzielenie zamówienia publicznego w trybie z wolnej ręki a zasada konkurencyjności.

5. Nowe zasady związane z udzielaniem usług niepriorytetowych, w szczególności w trybie zamówienia z wolnej ręki.

6. Specyfikacja istotnych warunków zamówienia:

- a. wyjaśnianie treści SIWZ i jej zmiana (konsekwencje zmiany w toku postępowania),
- b. najczęściej popełniane błędy w SIWZ – jak ich uniknąć?
- c. gwarancje wadialne – treść niezbędna do zabezpieczenia oferty.

DZIEŃ II

1. Przebieg postępowania o zamówienie publiczne:

- a. warunki udziału w postępowaniu – jak opisać sposób dokonywania ich oceny, aby nie naruszyć przepisów Pzp, kiedy warunki są opisane wadliwie i dyskryminują wykonawców – praktyczne przykłady w świetle orzecznictwa KIO i zmienionych przepisów,
- b. wymagane dokumenty podmiotowe i przedmiotowe – nowe rozporządzenie dotyczące dokumentów a praktyka, zasady uzupełniania i wyjaśniania,
- c. poprawianie omyłek (pisarskich, rachunkowych i innych) – na co pozwalają nowelizowane przepisy Pzp – praktyczne przykłady i ćwiczenia w oparciu o najnowsze orzecznictwo KIO,
- d. ocena i wybór oferty (przykłady).

2. Umowy w sprawie zamówienia publicznego:

- a. nowe zróżnicowane terminy zawarcia umowy,
- b. przesłanki podlegania unieważnieniu,
- c. zakres dopuszczalnych zmian umowy po nowelizacji,
- d. kary finansowe za zawarcie umowy wbrew przepisom i ich wysokość.

3. Środki ochrony prawnej:

- a. konsekwencje związane z likwidacją protestów, nowe zasady kwestionowania czynności lub zaniechań zamawiającego w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego i nowe obowiązki zamawiającego z tym związane,

- b. odwołania na nowych zasadach i w nowych terminach – przedmiot odwołania, odwołania poniżej progów unijnych, obowiązki i uprawnienia zamawiającego związane z wniesionym odwołaniem, koszty postępowania odwoławczego.

4. Kontrola udzielania zamówień współfinansowanych ze środków UE.

5. Korekty finansowe:

- a. przedmiot, zakres i zasady wymierzania (zasada proporcjonalności),
- b. naruszenia o charakterze formalnym bez skutków finansowych.

II Jak prawidłowo realizować projekty współfinansowane ze środków UE.

Dzień I

- 1. Przepisy prawne UE, które należy znać, aby prawidłowo realizować projekty.**
- 2. Zmiany dotyczące realizacji programów/projektów wprowadzone w perspektywie finansowej lat 2007-2013.**
- 3. Przegląd programów operacyjnych nowej perspektywy finansowej ze szczególnym uwzględnieniem Regionalnych Programów Operacyjnych.**
- 4. Znajomość umowy o dofinansowanie projektów jako klucz do sukcesu.**
- 5. Kwalifikowanie kosztów – przykłady kosztów kwalifikowanych i niekwalifikowanych w perspektywie finansowej lat 2007-2013.**
- 6. Jak prawidłowo rozliczyć projekt współfinansowany z funduszy strukturalnych UE?**
- 7. Płatności zaliczkowe – fakty i mity. Zasadność stosowania płatności zaliczkowych w kontekście nowego systemu płatności.**
- 8. Zmiany w systemie rozliczania projektów począwszy od 1 stycznia 2010r.**
- 9. Możliwości zwiększenia absorpcji funduszy strukturalnych przez regiony.**
- 10. Które województwo ma największą szansę na krajową rezerwę wykonania?**
- 11. Analiza porównawcza dotycząca wyboru wniosków, kontraktacji i płatności wśród 16 RPO.**

Dzień II

- 1. Nieprawidłowości występujące w projektach współfinansowanych z funduszy UE.**

2. Jak rozpoznać czy mamy do czynienia z nieprawidłowością czy tylko z uchybieniem?
3. Przykłady nieprawidłowości – oszustwa!
4. System informowania o nieprawidłowościach.
5. Raporty o nieprawidłowościach i zestawienia nieprawidłowości niepodlegających raportowaniu.
6. Obszary wrażliwe na występowanie nieprawidłowości.
7. OLAF – Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych.
8. Omówienie wzoru raportu kwartalnego o nieprawidłowościach.
9. Kontrole projektów na miejscu ich realizacji – przykłady uchybień.
10. Trwałość projektów – czy na pewno dobrze ją rozumiemy?
11. Promocja i informacja – temat pozornie lekki, łatwy i przyjemny.

III Wszystko o nieprawidłowościach występujących w projektach współfinansowanych ze środków UE – kwalifikowanie i kontrole.

Dzień I

1. Przepisy wprowadzone rozporządzeniami Parlamentu Europejskiego i Rady, dotyczące funduszy strukturalnych w perspektywie finansowej lat 2007-2013.
2. Nieprawidłowości w kontekście rozporządzenia Komisji (WE) nr 1828/2006 – interpretacje.
3. System informowania o nieprawidłowościach finansowych w zakresie wykorzystania funduszy strukturalnych – wskazówki w jaki sposób go stosować.
4. Poradnik dla instytucji na temat systemu informowania o nieprawidłowościach – teoria a praktyka!
5. System instytucjonalny dotyczący wykrywania nieprawidłowości – uwaga na OLAF!
6. Kwalifikowanie kosztów – pole do nadużyć i nieprawidłowości.
7. Aktualności dotyczące kwalifikowania kosztów w okresie programowania na lata 2007-2013.
8. Próby przedstawiania kosztów niekwalifikowanych do refundacji przez beneficjentów – przykłady.
9. **Nieprawidłowości – poważny problem!**
  - a. jak rozpoznać, co jest nieprawidłowością a co tylko uchybieniem?
  - b. wstępne ustalenie administracyjne lub sądowe,
  - c. nieprawidłowości podlegające i niepodlegające raportowaniu,
  - d. zestawienia nieprawidłowości niepodlegających raportowaniu,

- e. schemat przepływu informacji o nieprawidłowościach,
- f. ochrona informacji o nieprawidłowościach,
- g. przykłady nieprawidłowości w realizacji projektów – jak ich unikać?!

Ćwiczenie dotyczące prawidłowego sporządzania raportu o nieprawidłowości – na przykładzie projektu z RPO 2007-2013.

Dzień II

1. Kontrole realizacji projektów współfinansowanych z funduszy strukturalnych w kontekście wykrywanych nieprawidłowości:

- a. kontrole na dokumentach w siedzibie kontrolującego,
- b. kontrole na miejscu realizacji projektów – praktyczne wskazówki na podstawie kilkudziesięciu skontrolowanych projektów,
- c. jak często i jak długo powinno się kontrolować projekt, aby zminimalizować możliwość przeoczenia nieprawidłowości, które miały miejsce w trakcie jego realizacji?
- d. wpływ wykrytych nieprawidłowości na poziom refundacji środków beneficjentowi,
- e. przykłady uchybień wykrytych podczas kontroli na miejscu realizacji projektów,
- f. jakie rodzaje nieprawidłowości próbują ukryć beneficjenci?
- g. czy każde uchybienie to nieprawidłowość?
- h. łamanie przepisów umowy o dofinansowanie w kontekście nieprawidłowości w rozumieniu przepisów unijnych rozporządzeń,
- i. nieprawidłowości związane z nieprzestrzeganiem rygorów dotyczących pomocy publicznej.

2. Kontrole systemu zarządzania i kontroli:

- a. najczęściej pojawiające się nieprawidłowości przy kontrolach systemowych.

3. Trwałość projektu współfinansowanego z funduszy strukturalnych:

- a. trwałość projektu obecnie i w nowej perspektywie finansowej lat 2007-2013,
- b. jak prawidłowo przeprowadzić kontrolę trwałości?

4. Najczęściej pojawiające się pytania dotyczące nieprawidłowości:

- a. dyskusja.

IV Dokumentacja rozliczeniowa środków unijnych - przygotowywanie i opisywanie dokumentów księgowych i pozaksięgowych.

1. Przepisy regulujące zasady dokumentowania zdarzeń i operacji gospodarczych:

- a. przepisy krajowe:
  - ustawa o rachunkowości,
  - ustawa o podatku od towarów i usług,
  - ordynacja podatkowa,
  - kodeks cywilny,

- kodeks pracy,
- prawo zamówień publicznych,
- ustawy o podatku dochodowym.
- b. regulacje wewnętrzne podmiotów gospodarczych:
  - regulamin wynagradzania,
  - regulamin rozliczania podróży służbowych,
  - regulamin ZFŚS,
  - instrukcja obiegu, kontroli i archiwizacji dokumentów.

2. Rodzaje dokumentów oraz wymogi stawiane im przez przepisy prawa:

- a. faktura,
- b. rachunek,
- c. paragon,
- d. umowa kupna-sprzedaży,
- e. wyciąg bankowy,
- f. raport kasowy,
- g. nota księgowa,
- h. dokumentacja związana z ewidencją środków trwałych i wyposażenia,
- i. dokumentacja związana z zatrudnianiem pracowników,
- j. dokumentacja związana z zatrudnianiem na podstawie umów cywilnoprawnych,
- k. dokumentacja związana z rozliczaniem podróży służbowych.

3. Ewidencja:

- a. środków trwałych,
- b. wyposażenia,
- c. czasu pracy,
- d. przebiegu pojazdu.

4. Szczególne wymogi jednostek udzielających dotacji:

- a. dodatkowe opisywanie dokumentów,
- b. opis związku wydatku z projektem,
- c. obliczanie i dokumentowanie wydatków wspólnych (administracyjnych np. czynsz, media),
- d. dokumentowanie zapłaty.

5. Najczęściej popełniane błędy i nieprawidłowości występujące w dokumentacji.

V Sporządzenie i weryfikacja wniosku beneficjenta o płatność.

- 1. Podstawowe zasady przygotowywania i przekazywania wniosków o płatność – instrukcja wypełniania wniosków o płatność.**
- 2. Terminy i częstotliwość sporządzania wniosków o płatność – sprawozdania okresowe, roczne, końcowe.**
- 3. Konstrukcja formularza i załączników.**

- 4. Regulacje zawarte w umowie o dofinansowanie w zakresie rozliczeń finansowych projektów.**
- 5. Dokumenty załączane do wniosków o płatność.**
- 6. Właściwe przygotowanie dokumentów stanowiących załączniki do wniosku o płatność (w tym opisywanie faktur i innych dokumentów księgowych).**
- 7. Weryfikacja dokumentów załączanych do wniosku o płatność – kontrola formalno-rachunkowa i merytoryczna (postęp rzeczowy i finansowy).**
- 8. Zasady weryfikacji wniosków o płatność :**
  - a. check lista,
  - b. zasada podwójnej pary oczu.
- 9. Korekta wniosku o płatność – tryb i terminy.**
- 10. Najczęściej popełniane błędy podczas rozliczania projektu.**
- 11. Pytania i odpowiedzi.**

VI Podatek VAT w projektach unijnych.

1. Przepisy ogólne:

- a. zakres opodatkowania,
- b. dostawa towarów i świadczenie usług,
- c. wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów i wewnątrzwspólnotowa dostawa towarów,
- d. opodatkowanie przy likwidacji działalności spółki i zaprzestaniu działalności przez osobę fizyczną.

2. Podatnicy i płatnicy.

3. Obowiązek podatkowy:

- a. zasady ogólne,
- b. obowiązek podatkowy w wewnątrzwspólnotowej dostawie towarów i w wewnątrzwspólnotowym nabyciu towarów,
- c. obowiązek podatkowy u małych podatników.

4. Podstawa opodatkowania.

5. Wysokość opodatkowania:

- a. stawki,
- b. zwolnienia,
- c. szczególne przypadki określania wysokości podatku należnego.

6. Odliczenie i zwrot podatku.

7. Odliczenie i zwrot podatku c.d.

8. Rejestracja.

9. Deklaracje.

10. Zapłata podatku.

11. Dokumentacja:

- a. faktury,
- b. ewidencje.

12. Kwalifikowanie VAT w projektach unijnych.

Nasi prelegenci:

Rafał Solecki – absolwent Uniwersytetu Śląskiego oraz Akademii Ekonomicznej w Krakowie. Dyplomowany trener europejski w ramach Krajowego Systemu Przygotowań do Funduszy Strukturalnych. Kilkunastoletnie doświadczenie zdobyte podczas pracy w samorządzie oraz w administracji rządowej w województwie. Autor i uczestnik ponad stu szkoleń z zakresu funduszy Unii Europejskiej. Obecnie dyrektor jednej z instytucji wdrażających Regionalne Programy Operacyjne.

Halina Kędziora – doradca podatkowy, wieloletni trener. Specjalizuje się w szkoleniach o tematyce unijnej

Andżela Gawrońska-Baran - prawnik z kilkunastoletnim doświadczeniem w administracji rządowej (w szczególności w zamówieniach publicznych) zdobytym podczas pracy w Urzędzie Zamówień Publicznych, w tym na stanowisku Wiceprezesa Urzędu Zamówień Publicznych odpowiedzialnego za zagadnienia prawne i legislacyjne oraz za kontrolę. Brała czynny udział w rządowych i parlamentarnych pracach legislacyjnych nad ustawą – Prawo zamówień publicznych oraz kolejnymi nowelizacjami tej ustawy. Przygotowywała także akty wykonawcze do ustawy i jej nowelizacji w roku 2006 i 2007. Była wykładowcą na studiach podyplomowych z zakresu zamówień publicznych i funduszy unijnych. Przeprowadzała szkolenia dla arbitrów rozpoznających odwołania. Autorka ponad 300 publikacji głównie z zakresu zamówień publicznych, prawa cywilnego, prawa karnego, prawa i postępowania administracyjnego. Autorka publikacji „Nowelizacje Prawa zamówień publicznych 2009. Komentarz” (wydawnictwo Publicus, stan prawny na dzień 29 stycznia 2010).

Partnerstwo Publiczno-Pywatne

I PARTNERSTWO PUBLICZNO-PRYWATNE. Korzystna forma realizacji inwestycji infrastrukturalnych.

1. Uwarunkowania prawne:

- a. zamówienia publiczne,
- b. koncesja na roboty budowlane lub usługi,
- c. partnerstwo publiczno- prywatne,
- d. ustawa o gospodarce komunalnej.

2. Sektor publiczny a sektor prywatny:

- a. sektor publiczny: zadania, potrzeby, możliwości,
- b. sektor prywatny: możliwości, korzyści.

3. PPP a koncesja – różnice i podobieństwa:

- a. koncesja a zamówienie publiczne – różnice i podobieństwa,
- b. elementy ustawowe koncesji,
- c. koncesja na roboty budowlane a koncesja na usługi – różnice,
- d. elementy ustawowe PPP,
- e. pojęcie i charakter wkładu własnego,
- f. rozkład zadań i ryzyka.

4. PPP w prawie unijnym:

- a. regulacje prawne,
- b. prymat prawa unijnego,
- c. rola Komisji Europejskiej,
- d. rola Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

5. Modele PPP:

- a. rodzaje modeli,
- b. przesłanki wyboru modelu.

6. Źródła finansowania:

- a. finansowanie krajowe,
- b. finansowanie z funduszy unijnych.

7. PPP, koncesje w kontekście długu/deficytu:

- a. koncepcja długu Maastricht,
- b. decyzja Eurostatu,
- c. deficyt/dług publiczny,
- d. rozłożenie ryzyka,
- e. warunki kwalifikacji długu jako publicznego lub prywatnego,
- f. wpływ na finanse publiczne.

8. PPP, koncesje w Międzynarodowych Standardach Rachunkowości Finansowej:

- a. kryteria kwalifikacji,
- b. zasady księgowania,
- c. wpływ na dług publiczny.

9. Tryb wyboru partnera prywatnego:

- a. tryb koncesyjny,
- b. negocjacje z ogłoszeniem,
- c. dialog konkurencyjny.

10. Ryzyko błędnego wyboru trybu wyłonienia partnera prywatnego:

- a. zmiana rozkładu ryzyka w trakcie postępowania,
- b. stanowisko Komisji Europejskiej,
- c. naruszenie dyscypliny finansów publicznych,
- d. możliwość zmiany umowy z partnerem prywatnym w trakcie jej trwania,
- e. dopuszczalność zmian,
- f. zakres dopuszczalności zmian,
- g. zmiany podmiotowe,
- h. zmiany przedmiotowe.

11. Pomoc publiczna:

- a. istota pomocy publicznej,
- b. zakaz pomocy publicznej,
- c. wyłączenie pomocy publicznej,
- d. pomoc publiczna dozwolona,
- e. programy pomocowe,
- f. stanowisko Komisji Europejskiej.

Nasi prelegenci: Marzena Wilbik-Kaczyńska – absolwentka Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego. Od 1994 r. członek Okręgowej Izby Radców Prawnych w Warszawie. Swoje bogate doświadczenie zdobyła w kilkuletniej współpracy z Grupą zarządzającą majątkiem trzech Narodowych Funduszy Inwestycyjnych a następnie w latach 2000-2006 we współpracy z Grupą Budimex S.A. (w tym jako członek zarządu). Specjalista z wieloletnim doświadczeniem w zakresie prawa budowlanego, w tym międzynarodowych procedur FIDIC; w zakresie prywatyzacji dużych podmiotów gospodarczych oraz fuzji i procesów przekształceniowych. Autorka pionierskiej analizy prawnej z zakresu partnerstwa publiczno-prywatnego sporządzonej na zlecenie Ministerstwa Rozwoju Regionalnego.

Cezary Paweł Brejzek - doradca podatkowy, partner zarządzający i kierownik działu doradztwa biznesowego w BPG Polska Audyt sp. z o.o. Ukończył Wydział Ekonomii na

Uniwersytecie Warszawskim. Jest absolwentem studiów podyplomowych dotyczących międzynarodowych stosunków gospodarczych na Uniwersytecie Mannheim/Niemcy oraz mikroekonomii na Uniwersytecie w Reutlingen/Niemcy. Przez wiele lat był pracownikiem oraz kierownikiem działów audytu znanych firm audytorskich. W swoim dorobku zawodowym ma liczne audyty firm dużych i średnich, bieżące doradztwo podatkowe, liczne projekty typu due diligence oraz wyceny przedsiębiorstw, a także udział w projektach w ramach PPP w BPG Beratungs- und Prüfungsgesellschaft w Niemczech.

Prawo Budowlane

I Służebność przesyłu.

1. Istota służebności przesyłu:

- a. miejsce służebności przesyłu w systemie prawnym,
- b. służebność przesyłu a inne służebności.

2. Zakres podmiotowy służebności przesyłu:

- a. pojęcie przedsiębiorcy przesyłowego,
- b. właściciel nieruchomości obciążonej,
- c. specyficzne uregulowania w ustawach, zwłaszcza w ustawie zaopatrzeniowej.

3. Prawa i obowiązki stron służebności przesyłu:

- a. obowiązki właściciela Nieruchomości,
- b. obowiązki przedsiębiorcy przesyłowego.

4. Zmiana, ustanie i wygaśnięcie służebności przesyłu:

- a. tryb i warunki zmiany służebności przesyłu, okoliczności powodujące wygaśnięcie,
- b. przeniesienie służebności przesyłu na inny podmiot, zniesienie służebności przesyłu.

5. Problematyka procesowo-prawna:

- a. zagadnienia wieczysto księgowe,
- b. ustanowienie służebności przesyłu w drodze postępowania cywilnego,
- c. postępowanie cywilne a postępowanie administracyjne (art. 124 ustawy o gospodarce nieruchomościami).

II Zmiany w ustawie Prawo budowlane.

1. Podstawowe definicje z ustawy:

- a. przebudowa i remont a modernizacja i adaptacja,
- b. budynki i budowle oraz obiekty małej architektury,
- c. obiekty tymczasowe i czasowo użytkowane,
- d. zgoda urbanistyczna.

2. Procedury poprzedzające rozpoczęcie robót budowlanych:

- a. pozwolenie na budowę,
- b. zgłoszenie robót i milcząca zgoda,
- c. sprzeciw,
- d. nałożenie obowiązku uzyskania pozwolenia na budowę,
- e. rejestracja robót w formie decyzji,
- f. rejestracja robót w formie zgłoszenia,
- g. roboty wymagające opracowania projektu budowlanego,
- h. roboty wymagające powołania kierownika budowy.

3. Projekt budowlany:

- a. części składowe,
- b. zakres projektu budowlanego,
- c. zakres sprawdzenia projektu budowlanego przed wydaniem pozwolenia na budowę.

4 Istotne i nieistotne zmiany projektu budowlanego i warunków pozwolenia na budowę:

- a. określenie nieistotnego odstąpienia,
- b. obowiązek projektanta,
- c. uprawnienia organu,
- d. procedury wprowadzania odstępstw,
- e. konsekwencje nielegalnego odstąpienia.

5. Samowola budowlana:

- a. budowa bez pozwolenia,
- b. budowa bez zgłoszenia,
- c. wykonywanie robót budowlanych innych niż budowa bez pozwolenia lub zgłoszenia,
- d. wykonywanie robót niezgodnie z przepisami.

6. Oddanie obiektu do użytkowania:

- a. wymagalność zgłoszenia,
- b. wymagalność pozwolenia na użytkowanie,
- c. dokumenty niezbędne w postępowaniu.

7. Charakterystyka energetyczna budynku a świadectwo charakterystyki energetycznej:

- a. wymagalność świadectwa charakterystyki energetycznej,
- b. budynki zwolnione z obowiązku sporządzania świadectw,
- c. uprawnienia do wykonywania świadectw charakterystyki energetycznej.

8. Kontrole w obiektach budowlanych będących w użytkowaniu:

- a. kontrola roczna a kontrola dwa razy w roku w zakresie kontroli rocznej,
- b. kontrola pięcioletnia,
- c. kontrole bezpieczeństwa,
- d. kontrole kotłów: jednorazowe i okresowe,
- e. kontrole instalacji klimatyzacji.

III Jak prowadzić księżkę obiektu budowlanego – konsekwencje budowlane.

1. Przejęcie obiektu do użytkowania -zgodnie z aktualnie obowiązującym Prawem budowlanym:

- a. dokumenty do zawiadomienia o zakończeniu budowy lub pozwolenia na użytkowanie,
  - b. dokumenty od inwestora,
  - c. dokumenty od kierownika budowy.
- 2. Książka obiektu budowlanego:**
- a. wzory książki obiektu budowlanego z 1998 i 2003 r.,
  - b. książka obiektu budowlanego - budynku, zgodnie z ustawą Prawo budowlane z 1974 r.
- 3. Kontrole obiektu budowlanego:**
- a. kontrole obowiązkowe - kontrole roczne, kontrole pięcioletnie,
  - b. kontrole fakultatywne w budynkach mieszkalnych - kontrola sezonowa,
  - c. kontrole po zmianie ustawy Prawo budowlane - kontrole bezpieczeństwa, kontrole roczne przed- i posezonowe,
  - d. kontrole wynikające z Dyrektyw UE w sprawie certyfikacji energetycznej budynków obowiązujące od 1 stycznia 2009 - kontrole kotłów, kontrole systemów klimatyzacji.
- 4. Kontrolujący:**
- a. uprawnienia do przeprowadzania kontroli,
  - b. obowiązki kontrolujących,
  - c. obowiązkowe elementy protokołu kontroli.
- 5. Rodzaje robót wykonywanych w istniejących obiektach budowlanych:**
- a. rozbudowa, nadbudowa, odbudowa,
  - b. remont, przebudowa, montaż, instalowanie,
  - c. bieżąca konserwacja,
  - d. warunki wykonania robót zgodnie z art. 70 Prawa budowlanego.
- 6. Uprawnienia organów nadzoru budowlanego:**
- a. nakaz usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości,
  - b. nakaz rozbiórki nieużytkowanego lub niedokończonego obiektu budowlanego,
  - c. nakaz opróżnienia lub wyłączenia z użytkowania obiektu budowlanego przeznaczonego do pobytu ludzi,
  - d. zakaz użytkowania obiektu budowlanego.
- 7. Nielegalne użytkowanie obiektu budowlanego.**
- 8. Samowola budowlana:**
- a. legalizacja nielegalnej budowy - rozbudowy, nadbudowy,
  - b. legalizacja nielegalnych robót budowlanych - przebudowy, remont.
- 9. Katastrofa budowlana.**

IV Gospodarka nieruchomościami.

- 1. Przedmiotowy zakres ustawy.**
- 2. Normatywne podstawy pojęcia gospodarki nieruchomościami skarbowymi i samorządowymi.**
- 3. Zasoby nieruchomości skarbowych i samorządowych.**
- 4. Sprzedaż jako podstawowa forma prawna gospodarowania.**
- 5. Przetarg na sprzedaż.**
- 6. Zbycie nieruchomości w drodze bezprzetargowej.**
- 7. Prawo pierwokupu i prawo pierwszeństwa.**
- 8. Pojęcie i charakter prawny trwałego zarządu.**
- 9. Oddawanie nieruchomości w użytkowanie wieczyste.**
- 10. Wywłaszczenie i zwrot wywłaszczonych nieruchomości.**
- 11. Orzecznictwo.**

V Umowy o roboty budowlane w aktualnym stanie prawnym.

1. Podstawy prawne do zawierania umów o roboty budowlane i umów towarzyszących: ustawa Prawo zamówień publicznych (Pzp), ustawa Kodeks cywilny (K.c.); specyfika umów w sprawach zamówień publicznych.

2. Podstawowe (istotne) postanowienia umowne:

- przedmiot umowy i sposób jego określania,
- termin wykonania zamówienia,
- forma i sposób ustalenia wynagrodzenia i ich skutki,
- a. wynagrodzenie kosztorysowe,
- b. wynagrodzenie w formie ryczałtu,
- c. inne formy wynagrodzeń.

3. Dodatkowe zastrzeżenia umowne dotyczące zabezpieczenia interesów zamawiającego i wykonawcy.

4. Odpowiedzialność za niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy, w tym:

- odpowiedzialność odszkodowawcza,
- odpowiedzialność z tytułu rękojmi za wady fizyczne,
- odpowiedzialność z tytułu gwarancji jakości.

5. Odbiór przedmiotu umowy i jego skutki.

6. Zmiany wprowadzone ustawą z dnia 5 listopada 2009 r. o zmianie ustawy Prawo zamówień publicznych oraz ustawy o Kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. Nr 206, poz. 1591) oraz z dnia 2 grudnia 2009 r. (Dz.U. Nr 223, poz. 1778) do przepisów Prawa zamówień publicznych odnoszących się do umów o roboty budowlane w sprawach zamówień publicznych, w tym dotyczących:

- mocy obowiązującej nowych przepisów Prawa zamówień publicznych wprowadzonych ustawą nowelizacyjną,
- wyjaśnienia treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia (SIWZ),
- zaliczek na poczet wykonania zamówienia,
- zabezpieczenia zaliczki,
- zmian umowy o roboty budowlane w sprawie zamówień publicznych w stanach prawnych:
  - a. do 24 października 2008 r.,
  - b. po 24 października 2008 r.,
  - c. po 22 grudnia 2009 r.,
- innych kwestii prawnych.

7. Orzecznictwo Sądu Najwyższego dotyczące problematyki umów o roboty budowlane.

8. Błędy w umowach o roboty budowlane.

VI Prawo rzeczowe – użytkowanie wieczyste i prawa rzeczowe ograniczone.

1. Użytkowanie wieczyste:

- a. powstanie prawa użytkowania wieczystego,
- b. yreść i granice prawa użytkowania wieczystego,
- c. wygaśnięcie prawa użytkowania wieczystego.

2. Służebność drogi koniecznej:

- a. przesłanki ustanowienia służebności drogi koniecznej,
- b. sposób ustanowienia służebności drogi koniecznej,
- c. wynagrodzenie za ustanowienie służebności drogi koniecznej,
- d. zasiedzenie służebności drogi koniecznej.

3. Służebność przesyłu:

- a. własność urządzeń przesyłowych w świetle unormowań art. 49 k.c.,
- b. prawa i obowiązki przedsiębiorstw przesyłowych i właścicieli gruntu przed wejściem w życie przepisów regulujących służebność przesyłu,
- c. charakter służebności przesyłu,
- d. przesłanki i sposób jej ustanowienia,
- e. nabycie służebności przesyłu przez zasiedzenie.

4. Hipoteka:

- a. co to jest hipoteka,
- b. jakie prawa można obciążyć hipoteką,
- c. subintabulat,
- d. powstanie hipoteki,
- e. wygaśnięcie hipoteki.

Nasi Prelegenci:

Bartosz Rakoczy – doktor habilitowany w zakresie prawa ochrony środowiska, profesor Uniwersytetu Gdańskiego, kierownik Katedry Prawa Ochrony Środowiska UMK w Toruniu, adiunkt w Katedrze Prawa Gospodarczego Publicznego i Ochrony Środowiska na Wydziale Prawa i Administracji na Uniwersytecie Gdańskim, radca prawny, wspólnik kancelarii radców prawnych, radca prawny Izby Gospodarczej Wodociągi Polskie, autor wielu publikacji z zakresu prawa ochrony środowiska, prawa cywilnego, prawa kanonicznego i konstytucyjnego. Członek Regionalnej Komisji ds. Ocen Oddziaływania na Środowisko w Poznaniu. Członek Rady Państwowej Ochrony Przyrody. Prowadzi seminarium doktoranckie w Instytucie Nauk Prawnych PAN.

Dr Helena Cieplą - sędzia Sądu Najwyższego w st. spoczynku. Prowadzi działalność dydaktyczną w Wyższej Szkole Handlu i Prawa w Warszawie, Krajowej Szkole Sądownictwa, w Okręgowej Izbie Radców Prawnych w Warszawie. Wieloletni wykładowcą na szkoleniach organizowanych dla sędziów, radców prawnych, adwokatów i notariuszy. Jest współautorem komentarzy do kodeksu cywilnego, kodeksu rodzinnego i kodeksu postępowania cywilnego.

Agata Zajac - sędzia Sądu Apelacyjnego w Warszawie, prowadząca wykłady z zakresu prawa zamówień publicznych dla sędziów, studentów i arbitrów orzekających przy Prezesie Urzędu Zamówień Publicznych (obecnie członków Krajowej Izby Odwoławczej) oraz wykłady dla aplikantów sądowych i aplikantów radcowskich z zakresu prawa cywilnego.

Łucja Lapierre - Radca prawny, ekspert w problematyce umów w dziedzinie budownictwa. Były Dyrektor Zespołu Arbitrów orzekających w sprawach cywilnych – gospodarczych z dziedziny budownictwa w Głównej Komisji Arbitrażowej oraz były długoletni doradca Prezesa w Trybunale Konstytucyjnym. Autorka licznych wydawnictw książkowych oraz publikacji w problematyce umów o roboty budowlane, prace projektowe oraz innych umów o usługi towarzyszące w budownictwie. Wykładowca na seminariach i konferencjach branżowych.

Mariola Berdysz - dyrektor Fundacji Wszechnicy Budowlanej, **uprawniony urbanista i doświadczony szkoleniowiec**, a także autor wielu artykułów w prasie fachowej. Specjalizuje się w szkoleniach z zakresu prawa budowlanego i ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Przez kilka lat pełniła funkcję Architekta Wojewódzkiego w Sieradzu, pracowała w Głównym Urzędzie Nadzoru Budowlanego w Warszawie.

Jak prowadzić książkę obiektu budowlanego? – konsekwencje budowlane

Cel szkolenia:

Celem szkolenia jest omówienie zasad prowadzenia książki obiektu budowlanego oraz przećwiczenie tych zasad na praktycznych przykładach.

Na szkoleniu dowiedzą się Państwo również:

- Kiedy przeprowadzić kontrolę bezpieczeństwa użytkowania obiektu?
- Kto może a kto powinien prowadzić książkę obiektu budowlanego?
- Co każdy właściciel powinien wiedzieć o katastrofie budowlanej?
- Uprawnienia nadzoru budowlanego do właścicieli obiektów budowlanych.

Wykładowcy:

Mariola Berdysz - dyrektor Fundacji Wszechnicy Budowlanej, **uprawniony urbanista i doświadczony szkoleniowiec**, a także autor szeregu artykułów w prasie fachowej. Specjalizuje się w szkoleniach z zakresu prawa budowlanego i ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Przez kilka lat pełniła funkcję Architekta Wojewódzkiego w Sieradzu, pracowała w Głównym Urzędzie Nadzoru Budowlanego w Warszawie.

Program szkolenia:

1. **Przejęcie obiektu do użytkowania -zgodnie z aktualnie obowiązującym Prawem budowlanym**

- a. dokumenty do zawiadomienia o zakończeniu budowy lub pozwolenia na użytkowanie.
- b. dokumenty od inwestora.
- c. dokumenty od kierownika budowy.

2. **Książka obiektu budowlanego**

- a. Wzory książki obiektu budowlanego z 1998 i 2003r.
- b. Książka obiektu budowlanego - budynku, zgodnie z ustawą Prawo budowlane z 1974r.

3. **Kontrole obiektu budowlanego**

- a. Kontrole obowiązkowe - kontrole roczne, kontrole pięcioletnie.
- b. Kontrole fakultatywne w budynkach mieszkalnych - kontrola sezonowa.
- c. Kontrole po zmianie ustawy Prawo budowlane - kontrole bezpieczeństwa, kontrole roczne przed- i posezonowe.
- d. Kontrole wynikające z Dyrektyw UE w sprawie certyfikacji energetycznej budynków obowiązujące od 1 stycznia 2009 - kontrole kotłów, kontrole systemów klimatyzacji.

4. **Kontrolujący:**

- a. Uprawnienia do przeprowadzania kontroli.
- b. Obowiązki kontrolujących.
- c. Obowiązkowe elementy protokołu kontroli.

5. **Rodzaje robót wykonywanych w istniejących obiektach budowlanych**

- a. Rozbudowa, nadbudowa, odbudowa.
- b. Remont, przebudowa, montaż, instalowanie.
- c. Bieżąca konserwacja.
- d. Warunki wykonania robót zgodnie z art. 70 Prawa budowlanego.

6. **Uprawnienia organów nadzoru budowlanego**

- a. Nakaz usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.
- b. Nakaz rozbiórki nieużytkowanego lub niedokończonego obiektu budowlanego.

- c. Nakaz opróżnienia lub wyłączenia z użytkowania obiektu budowlanego przeznaczonego na pobyt ludzi.
- d. Zakaz użytkowania obiektu budowlanego.

7. **Nielegalne użytkowanie obiektu budowlanego**

8. **Samowola budowlana**

- a. Legalizacja nielegalnej budowy - rozbudowy, nadbudowy.
- b. Legalizacja nielegalnych robót budowlanych – przebudowy, remont.

9. **Katastrofa budowlana**

Szacowanie i budżetowanie budowlanych projektów inwestycyjnych. Metodyka budżetowania i kosztorysowania prac budowlanych

Cel szkolenia:

Stosowanie powszechnie przyjętych standardów i zasad budżetowania oraz szacowania budowlanych projektów inwestycyjnych. Postępowanie z ogólnie przyjętymi i powszechnie stosowanymi zasadami kosztorysowania zarówno na rynku komercyjnym jak i finansowanym ze środków publicznych. Zapoznanie się ze specyfiką obejmującą zestawienie przewidywanych do wykonania robót budowlanych zgodnie z dopuszczalną warunkami technicznymi technologią wykonywania prac. Wskazanie warunków technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych niezbędnych do poprawnego budżetowania, szacowania i kosztorysowania prac budowlanych w sektorze budowlanym w specjalności konstrukcyjno-budowlanej, energetycznej i instalacyjnej. Przekazanie metodyki budżetowania budowlanych projektów inwestycyjnych oraz szacowania ilości robót wynikających z dokumentacji projektowej, a także zrealizowanych prac.

- Przedstawienie podstawowych pojęć związanych z szacowaniem i budżetowaniem budowlanych projektów inwestycyjnych

- Przedstawienie podstawowych pojęć związanych z zagadnieniem kosztorysowania jak obmiar, przedmiar, specyfikacja, wskaźniki cenotwórcze itp.
- Określenie celów budżetowania i kosztorysowania
- Przedstawienie aspektów prawnych, technicznych oraz ekonomicznych
- Omówienie wytycznych do sporządzania budżetu inwestycji oraz kosztorysu
- Zaprezentowanie faz cyklu budowlanego projektu inwestycyjnego
- Przedstawienie specyfiki kosztorysu ofertowego, inwestorskiego, powykonawczego.
- Określenie zasobów firmy niezbędnych do realizacji projektu
- Przedstawienie zasad kontraktowania wykonawców i dostawców w świetle założeń budżetowych oraz zastosowanej metodyki wykonania kosztorysu
- Omówienie jednostkowych nakładów roboczych, Katalogi Nakładów Roboczych
- Przedstawienie składników ceny kosztorysowej
- Przedstawienie zagadnienia wskaźników cenotwórczych (w tym narzutów).
- Zastosowanie wparcia programowego (m.in. program kosztorysowy Norma)

Udział w szkoleniu pozwoli uczestnikom:

- stosować powszechnie przyjęte standardy i zasady budżetowania oraz szacowania budowlanych projektów inwestycyjnych
- postępować z ogólnie przyjętymi i powszechnie stosowanymi zasadami kosztorysowania zarówno na rynku komercyjnym jak i finansowanym ze środków publicznych
- budżetować oraz szacować ilości robót budowlanych na podstawie dokumentacji technicznej
- budżetować oraz szacować ilości robót budowlanych na podstawie zrealizowanego zakresu prac budowlanych
- szacować ilości robót budowlanych na podstawie wizyty terenowej
- poznać specyfikę kosztorysowania robót budowlanych w poszczególnych sektorach: budowlanym, energetycznym, przemysłowym
- poprawnie identyfikować ukryte ilości robót, które nie wynikają z dokumentacji technicznej
- zwiększyć prawdopodobieństwo poprawnego oszacowania i kosztorysowania prac budowlanych

Metodyka szkolenia:

Warsztaty prowadzone w formie prezentacji odwołującej się do konkretnych przykładów kosztorysowania prac budowlanych i montażowych. Interaktywne ćwiczenia w trakcie których słuchacze poznają praktyczne metody i narzędzia niezbędne do kosztorysowania. Sesja pytań i odpowiedzi podsumowująca każdy blok szkoleniowy. Wymiana doświadczeń. Uczestnicy otrzymują komplet materiałów szkoleniowych.

Prelegent:

Rafał Pesta - aktywność zawodowa

Obecnie niezależny konsultant, doradca, koordynator projektów, inspektor nadzoru, szkoleniowiec. Posiadający praktykę w koordynowaniu i zarządzaniu budowlanymi projektami inwestycyjnymi w sektorze inżynierskim, energetycznym, farmaceutycznym oraz medycznym. Doświadczenie zdobywał na stanowiskach kierowniczych w krajowych spółkach giełdowych oraz międzynarodowych korporacjach. Specjalizuje się w prowadzeniu zadań inwestycyjnych w metodyce projektowej. Dla inwestorów koordynuje budowlane projekty inwestycyjne m.in. w sektorze odnawialnych źródeł energii w dyscyplinach: energetyka wiatrowa, biomasa, biogaz. Autor ekspertyz, opinii oraz ocen technicznych i organizacyjnych.

Uzyskał uprawnienia budowlane w specjalności konstrukcyjno-budowlanej oraz specjalności instalacyjnej, a także ciepłownicze i energetyczne świadectwa kwalifikacji SEP. Wpisany do Centralnego Rejestru Osób Posiadających Uprawnienia Budowlane. Od 2001 roku członek Polskiej Izby Inżynierów Budownictwa. Należy do Stowarzyszenia Project Management Polska.

Ekspert zewnętrzny oceniający projekty inwestycyjne w Ministerstwie Gospodarki a wcześniej w Instytucie Paliw i Energii Odnawialnej (IPIEO) - Instytucjach Wdrażających działanie 9.4. Autor publikacji w czasopiśmie technicznych i naukowych takich jak: „Inżynier Budownictwa”, „Rynek Energii”, „Nowa Energia”, „Czysta Energia”.

Szczegółowy program:

- Cele budżetowania wartości budowlanych projektów inwestycyjnych
- Cele szacowania wartości budowlanych projektów inwestycyjnych
- Cele kosztorysowania wartości budowlanych projektów inwestycyjnych
- Podział budżetu
- Podział kosztorysów
- Struktura prac kosztorysowych
- Otoczenie prawne, ekonomiczne i techniczne
- Wytyczne do szacowania i kosztorysowania
- Technologia prac a kosztorysowanie
- Identyfikacja zagrożeń powstających przy tworzeniu obmiaru i przedmiarowaniu prac
- Organizacja procesu szacowania i kosztorysowania

- Katalogi Nakładów Roboczych, Katalogi Scalonych Nakładów Roboczych
- Wskaźniki cenotwórcze
- Narzuty kosztorysu
- Budżetowanie – obowiązujące standardy
- Zasady poprawnej praktyki kosztorysowej
- Kosztorysowanie - obowiązujące standardy
- Programy do kosztorysowania

Służebność przesyłu – nowe regulacje prawne

Cel szkolenia:

Wyjaśnienie podstawowych problemów powstałych na tle służebności przesyłu. Podczas szkolenia słuchacze zapoznają się z tematyką związaną z istotą o służebności przesyłu, podstawowymi warunkami jej ustanawiania, ze specyficznymi cechami służebności przesyłu a przede wszystkim z zagadnieniami praktycznymi oraz zagadnieniami procesowymi. Po zakończeniu szkolenia słuchacz powinien znać regulacje prawne w zakresie służebności przesyłu, umieć diagnozować problemy pojawiające się w praktyce w podstawowym zakresie, umieć zaproponować podstawowe rozwiązania w sytuacjach spornych, potrafić prowadzić negocjacje z drugą stroną ze szczególnym uwzględnieniem najbardziej spornych kwestii.

Prelegent:

Bartosz Rakoczy – doktor habilitowany w zakresie prawa ochrony środowiska, profesor Uniwersytetu Gdańskiego, kierownik Katedry Prawa Ochrony Środowiska UMK w Toruniu, adiunkt w Katedrze Prawa Gospodarczego Publicznego i Ochrony Środowiska na Wydziale Prawa i Administracji na Uniwersytecie Gdańskim, radca prawny, współnik kancelarii radców prawnych, radca prawny Izby Gospodarczej Wodociągi Polskie, autor wielu publikacji z zakresu prawa ochrony środowiska, prawa cywilnego, prawa kanonicznego i konstytucyjnego. Członek Regionalnej Komisji ds. Ocen Oddziaływania na Środowisko w Poznaniu. Członek Rady Państwowej Ochrony Przyrody. Prowadzi seminarium doktoranckie w Instytucie Nauk Prawnych PAN.

Szczegółowy program:

Istota służebności przesyłu,

- miejsce służebności przesyłu w systemie prawnym,
- służebność przesyłu a inne służebności .

2. Zakres podmiotowy służebności przesyłu

- pojęcie przedsiębiorcy przesyłowego,
- właściciel nieruchomości obciążonej,
- specyficzne uregulowania w ustawach, szczególnie ustawie zaopatrzeniowej.

3. Prawa i obowiązki stron służebności przesyłu

- obowiązki właściciela Nieruchomości,
- obowiązki przedsiębiorcy przesyłowego.

4. Zmiana, ustanie i wygaśnięcie służebności przesyłu

- tryb i warunki zmiany służebności przesyłu, okoliczności powodujące wygaśnięcie,
- przeniesienie służebności przesyłu na inny podmiot, zniesienie służebności przesyłu.

5. Problematyka procesowo-prawna

- zagadnienia wieczysto księgowe,
- ustanowienie służebności przesyłu w drodze postępowania cywilnego,
- postępowanie cywilne a postępowanie administracyjne (art. 124 ustawy o gospodarce nieruchomościami).

Umowy o roboty budowlane w aktualnym stanie prawnym

Szybki rozwój nowoczesnej gospodarki, jak też prawidłowe działanie podmiotów gospodarczych, organów administracji rządowej oraz samorządowej, jak też potrzeba zapewnienia obywatelom naszego kraju odpowiednich warunków życiowych, wymagają równolegle zapewnienia tym organom i osobom fizycznym i prawnym odpowiednich obiektów budowlanych o charakterze gospodarczo-produkcyjnym, biurowym lub mieszkalnym.

Aby cel ten został spełniony istnieje realna potrzeba stałego kształtowania prawidłowego działania podmiotów zajmujących się profesjonalnie działalnością gospodarczą budowlaną, jak też potrzeba prawidłowego ukształtowania procesów budowlanych i stosunków umownych o roboty budowlane zawieranych pomiędzy zamawiającymi a wykonawcami tych robót.

Temu ostatniemu celowi służą przede wszystkim odpowiednie akty normatywne regulujące problematykę trybów wyboru wykonawców oraz określające prawa i obowiązki zamawiającego i wykonawcy.

Chodzi tu przede wszystkim o ustawę z dnia Prawo zamówień publicznych (P.z.p) oraz ustawę – Kodeks cywilny (K.c.).

Na szczególną uwagę zasługują regulacje wynikające z ostatnich nowelizacji ustawy P.z.p., wprowadzone ustawami z dnia 5 listopada 2009 r. oraz z dnia 2 grudnia 2009 r. oraz ustawy Kodeks cywilny dotyczące problematyki umów z podwykonawcami oraz dotyczące gwarancji zapłaty za roboty budowlane.

Wymaga zwrócenia uwagi okoliczność, że problematyka umów o roboty budowlane regulująca stosunki prawne w sferze czynności o charakterze technicznym, stanowiących świadczenie rzeczowe wykonawcy, wymaga szczególnej staranności ze strony zamawiających i

wykonawców, w tym znajomości prawa. Praktyka wskazuje, że umowy o roboty budowlane są zawierane bez zachowania tej staranności, co powoduje liczne błędy w treści tych umów i liczne spory na etapie procesów budowlanych oraz na etapie roszczeń.

Cel szkolenia:

Celem szkolenia jest prezentacja aktualnego stanu prawnego w sferze kształtowania oraz treści umów o roboty budowlane w obszarze zamówień publicznych i niepublicznych, wskazanie na błędy i nieprawidłowości popełniane przy zawieraniu tych umów oraz skutków prawnych stanowiących konsekwencje tych błędów. Ma to z kolei na celu unikanie tych błędów w przyszłości.

W ramach szkolenia zostaną przekazane informacje o podstawowych kierunkach orzecznictwa Sądu Najwyższego w problematyce umów o roboty budowlane.

Prelegent:

Łucja Lapierre - Radca prawny, ekspert w problematyce umów w dziedzinie budownictwa. b. Dyrektor Zespołu Arbitrów orzekających w sprawach cywilnych – gospodarczych z dziedziny budownictwa w Głównej Komisji Arbitrażowej; b. długoletni doradca Prezesa w Trybunale Konstytucyjnym. Autorka licznych wydawnictw książkowych oraz publikacji w problematyce umów o roboty budowlane, prace projektowe oraz innych umów o usługi towarzyszące w budownictwie.

Wykładowca na seminariach i konferencjach branżowych.

Szczegółowy program:

- 1. Podstawy prawne do zawierania umów o roboty budowlane i umów towarzyszących: ustawa Prawo zamówień publicznych (Pzp), ustawa Kodeks cywilny (K.c.); specyfika umów w sprawach zamówień publicznych.**
- 2. Podstawowe (istotne) postanowienia umowne:**
  - przedmiot umowy i sposób jego określania,

- termin wykonania zamówienia,
- forma i sposób ustalenia wynagrodzenia i ich skutki,
- a) wynagrodzenie kosztorysowe,
- b) wynagrodzenie w formie ryczałtu,
- c) inne formy wynagrodzeń,

3. Dodatkowe zastrzeżenia umowne dotyczące zabezpieczenia interesów zamawiającego i wykonawcy.

4. Odpowiedzialność za niewykonanie lub nienależyte wykonania umowy, w tym:

- odpowiedzialność odszkodowawcza,
- odpowiedzialność z tytułu rękojmi za wady fizyczne,
- odpowiedzialność z tytułu gwarancji jakości.

5. Odbiór przedmiotu umowy i jego skutki.

6. Zmiany wprowadzone ustawą z dnia 5 listopada 2009 r. o zmianie ustawy Prawo zamówień publicznych oraz ustawy o Kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. Nr 206, poz. 1591) oraz z dnia 2 grudnia 2009 r. (Dz.U. Nr 223, poz. 1778) do przepisów Prawa zamówień publicznych odnoszących się do umów o roboty budowlane w sprawach zamówień publicznych, w tym dotyczących:

- mocy obowiązującej nowych przepisów Prawa zamówień publicznych wprowadzonych ustawą nowelizacyjną,
- wyjaśnienia treści specyfikacji istotnych warunków zamówienia (SIWZ),
- zaliczek na poczet wykonania zamówienia,
- zabezpieczenia zaliczki,

- zmian umowy o roboty budowlane w sprawie zamówień publicznych w stanach prawnych:
  - a) do 24 października 2008 r.,
  - b) po 24 października 2008 r.,
  - c) po 22 grudnia 2009 r.
- innych kwestii prawnych.

7. Orzecznictwo Sądu Najwyższego dotyczące problematyki umów o roboty budowlane.

8. Błędy w umowach o roboty budowlane.

Umowy w procesie budowlanym i zasady oddziaływania uczestników procesu budowlanego

Powstanie i prawidłowe kształtowanie procesów inwestycyjno-budowlanych wymaga zawierania pomiędzy uczestnikami tych procesów odpowiednich umów.

Przepisy prawa, łącznie z zasadami współżycia społecznego, czyli normami etyczno-moralnymi, jak też obowiązującą w przepisach Kodeksu cywilnego zasadą swobody umów, stwarzają podstawy do zawierania i kształtowania treści tych umów.

Wśród aktów normatywnych stwarzających podstawę do zawierania umów w procesie budowlanym dominującą rolę spełnia ustawa Prawo zamówień publicznych (Pzp), jak też ustawa – Kodeks cywilny (K.c.).

Zarówno ustawa Pzp, jak też ustawa Kodeks cywilny były wielokrotnie nowelizowane i dostosowywane do aktualnych realiów społeczno-gospodarczych i dyrektyw Unii Europejskiej. Poczynione obserwacje w praktyce procesów budowlanych dają podstawę do stwierdzenia, iż prawna problematyka umów w procesie budowlanym wymaga stałego pogłębiania i przypominania, jak też wskazywania na sposoby prowadzące do eliminowania popełnianych błędów w tej sferze. Wymagają w związku z tym przypomnienia choćby istotne postanowienia umów o prace projektowe, o wykonywanie kosztorysów, o pełnienie funkcji zastępstwa inwestycyjnego oraz przede wszystkim o roboty budowlane i sposób ich wykonywania w praktyce.

Cel szkolenia:

Celem szkolenia jest zarówno prezentacja podstawowych zasad aktualnego stanu prawnego w sferze zawierania i kształtowania umów, o których była mowa w zdaniu poprzednim, wskazanie na

błędy popełniane w toku zawierania i realizacji tych umów, jak też na skutki prawne nienależytego wykonywania tych umów przez projektanta, kosztorysanta, zamawiającego i wykonawcę, w tym na zasady odpowiedzialności prawnej tych osób.

W ramach zajęć szkoleniowych zostaną przekazane informacje dotyczące podstawowych zasad orzecznictwa Sądu Najwyższego w obszarze omawianych tematów.

Prelegent:

Łucja Lapiere - Radca prawny, ekspert w problematyce umów w dziedzinie budownictwa.

b. Dyrektor Zespołu Arbitrów orzekających w sprawach cywilnych – gospodarczych z dziedziny budownictwa w Głównej Komisji Arbitrażowej; b. długoletni doradca Prezesa w Trybunale Konstytucyjnym. Autorka licznych wydawnictw książkowych oraz publikacji w problematyce umów o roboty budowlane, prace projektowe oraz innych umów o usługi towarzyszące w budownictwie.

Szczegółowy program:

1. Podstawy prawne dla zawierania umów o prace projektowe, roboty budowlane i usługi zastępstwa inwestycyjnego w zamówieniach publicznych i niepublicznych.

2. Dokumenty określające przedmiot zamówienia i przedmiot umowy o roboty budowlane.

3. Zmiany do ustawy Prawo zamówień publicznych wprowadzone w 2009 r. ustawami z dnia 5 listopada 2009 r. oraz 2 grudnia 2009 r.; analiza podstawowych z tych zmian.

4. Istotne postanowienia umów o prace projektowe i usługi zastępstwa inwestycyjnego.

5. Kształtowanie treści umowy o roboty budowlane na etapie zamówienia oraz zawarcia umowy w przedmiocie:

- przedmiotu umowy,
- terminu wykonania,
- form i sposobów ustalenia wynagrodzenia, w tym form, na zasadzie swobody kontraktowej,
- odpowiedzialność za niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązań umownych,

- innych dodatkowych zastrzeżeń umownych odnoszących się do zabezpieczenia interesów zamawiającego i wykonawcy,
- zaliczek lub zadatku,
- odbioru przedmiotu umowy,
- zasad rozliczeń.

6. Kształtowanie treści i zawieranie umów z podwykonawcami.

7. Gwarancja zapłaty za roboty budowlane.

8. Wykonywanie i nienależyte wykonywanie zobowiązań umownych przez projektanta, zamawiającego, wykonawcę oraz kosztorysanta.

9. Skutki prawne nienależytego wykonania umowy przez osoby wymienione w pkt. 8

10. Orzecznictwo Sądu Najwyższego dotyczące umów o roboty budowlane.

Partnerstwo Publiczno-Prywatne

Prelegent:

Marzena Wilbik-Kaczyńska – absolwentka Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego. Od 1994 r. członek Okręgowej Izby Radców Prawnych w Warszawie. Swoje bogate doświadczenie zdobyła w kilkuletniej współpracy z Grupą zarządzającą majątkiem trzech Narodowych Funduszy Inwestycyjnych a następnie w latach 2000-2006 we współpracy z Grupą Budimex S.A. (w tym jako członek zarządu). Specjalista z wieloletnim doświadczeniem w zakresie prawa budowlanego, w tym międzynarodowych procedur FIDIC; w zakresie prywatyzacji dużych podmiotów gospodarczych oraz fuzji i procesów przekształceniowych. Autorka pionierskiej analizy prawnej z zakresu partnerstwa publiczno- prywatnego sporządzonej na zlecenie Ministerstwa Rozwoju Regionalnego.

Cezary Paweł Brejzek - doradca podatkowy, partner zarządzający i kierownik działu doradztwa biznesowego w BPG Polska Audit sp. z o.o. Ukończył Wydział Ekonomii na Uniwersytecie Warszawskim. Jest absolwentem studiów podyplomowych dotyczących międzynarodowych stosunków gospodarczych na Uniwersytecie Mannheim/Niemcy oraz mikroekonomii na Uniwersytecie w Reutlingen/Niemcy. Przez wiele lat był pracownikiem oraz kierownikiem działów audytu znanych firm audytorskich. W swoim dorobku zawodowym ma liczne audyty firm dużych i średnich, bieżące doradztwo podatkowe, liczne projekty typu due diligence oraz wyceny przedsiębiorstw, a także udział w projektach w ramach PPP w BPG Beratungs- und Prüfungsgesellschaft w Niemczech.

Szczegółowy program:

12.Uwarunkowania prawne:

- a. zamówienia publiczne,
- b. koncesja na roboty budowlane lub usługi,
- c. partnerstwo publiczno- prywatne,
- d. ustawa o gospodarce komunalnej.

13.Sektor publiczny a sektor prywatny:

- a. sektor publiczny: zadania, potrzeby, możliwości,
- b. sektor prywatny: możliwości, korzyści.

14.PPP a koncesja – różnice i podobieństwa:

- a. koncesja a zamówienie publiczne – różnice i podobieństwa,
- b. elementy ustawowe koncesji,
- c. koncesja na roboty budowlane a koncesja na usługi – różnice,
- d. elementy ustawowe PPP,
- e. pojęcie i charakter wkładu własnego,
- f. rozkład zadań i ryzyka.

15. PPP w prawie unijnym:

- a. regulacje prawne,
- b. prymat prawa unijnego,
- c. rola Komisji Europejskiej,
- d. rola Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej.

16. Modele PPP:

- a. rodzaje modeli,
- b. przesłanki wyboru modelu.

17. Źródła finansowania:

- a. finansowanie krajowe,
- b. finansowanie z funduszy unijnych.

18. PPP, koncesje w kontekście długu/deficytu:

- a. koncepcja długu Maastricht,
- b. decyzja Eurostatu,
- c. deficyt/dług publiczny,
- d. rozłożenie ryzyka,
- e. warunki kwalifikacji długu jako publicznego lub prywatnego,
- f. wpływ na finanse publiczne.

19. PPP, koncesje w Międzynarodowych Standardach Rachunkowości Finansowej:

- a. kryteria kwalifikacji,
- b. zasady księgowania,
- c. wpływ na dług publiczny.

20. Tryb wyboru partnera prywatnego:

- a. tryb koncesyjny,
- b. negocjacje z ogłoszeniem,
- c. dialog konkurencyjny.

21. Ryzyko błędnego wyboru trybu wyłonienia partnera prywatnego:

- a. zmiana rozkładu ryzyka w trakcie postępowania,
- b. stanowisko Komisji Europejskiej,
- c. naruszenie dyscypliny finansów publicznych,
- d. możliwość zmiany umowy z partnerem prywatnym w trakcie jej trwania,
- e. dopuszczalność zmian,
- f. zakres dopuszczalności zmian,
- g. zmiany podmiotowe,
- h. zmiany przedmiotowe.

22. Pomoc publiczna:

- a. istota pomocy publicznej,
- b. zakaz pomocy publicznej,
- c. wyłączenie pomocy publicznej,
- d. pomoc publiczna dozwolona,
- e. programy pomocowe,
- f. stanowisko Komisji Europejskiej.

Cywilno – prawne aspekty prawa do dysponowania nieruchomością wzmacniające bezpieczeństwo nowych inwestycji urządzeń infrastruktury technicznej oraz ich niezakłóconej eksploatacji

Stan prawny 2010-2011. Korytarze przesyłowe, służebność przesyłu oraz decyzja administracyjna Starosty

1.Podstawowe wiadomości wprowadzające.

2.Prawidłowe określenie kręgu osób uprawnionych do wyrażania zgody na obciążenie nieruchomości przebiegiem inwestycji energetycznej

- sposoby reprezentacji poszczególnych uczestników obrotu cywilno-gospodarczego (znajdowanie i stosowanie właściwych rejestrów)
- dokonywanie czynności z pełnomocnikami, prokurentami, przedstawicielami ustawowymi
- umiejętność właściwej interpretacji zapisów księgi wieczystej
- postępowanie w przypadku braku aktualnych zapisów co do prawa własności nieruchomości (prowadzenie spraw spadkowych)
- prowadzenie inwestycji przez nieruchomości o nieuregulowanym stanie prawnym

3.Klasyfikacja tytułów prawnych do korzystania z nieruchomości

- gwarantujących maksymalne bezpieczeństwo prowadzonej na cudzym gruncie inwestycji

- w zależności od stopnia ekonomicznego zaangażowania p.e.
- uwzględniająca nastawienie właściciela do zawarcia porozumienia w formie aktu notarialnego
- przewidująca możliwość sprzedaży przez właściciela nieruchomości, na której usytuowano za jego zgodą sieci energetyczne.

4. Przedstawienie podstawowych założeń projektu do ustawy o korytarzach przesyłowych:

- czy faktycznie ułatwi ona inwestycje sieciowe w energetyce

- bariery hamujące inwestycje w urządzenia przesyłowe oraz sposoby ich pokonywania (rozwiązania ustawowe)
- uzyskiwanie możliwości przejścia inwestycji liniowej przez rozdrobnione grunty prywatne, rolne i leśne oraz drogi publiczne
- możliwość powstania służebności z mocy samego prawa, bez zgody właściciela
- wysokość wynagrodzenia za ustanowioną służebność, w tym na gruntach leśnych
- problematyka ustalania wysokości odszkodowania i wpływ braku porozumienia w tym zakresie na realną szybkość inwestycji

5. Najnowszy projekt zmian Kodeksu cywilnego, dotyczący statusu prawnego urządzeń energetycznych (art. 49 k.c.) i służebności przesyłu

- nowe, ustawowe określenie momentu wejścia w skład przedsiębiorstwa urządzenia energetycznego oraz nabycia przez niego prawa własności.
- techniki rozliczania kosztów budowy urządzeń
- ustawowa regulacja własności budynku i budowli służącym wyłącznie do korzystania z urządzeń energetycznych

6. Zmiana przepisów o służebności przesyłu w zakresie :

- przesłanek jej ustanowienia, istotnych dla efektywnego funkcjonowania przedsiębiorstwa energetycznego
- właściwego interpretowania nowych zasad ustalania odpowiedniego wynagrodzenia za ustanowienie służebności
- zasiedzenia służebności przesyłu
- biegu przedawnienia roszczeń w zakresie związanym z urządzeniami energetycznymi i ustanowieniem służebności przesyłu

7. Praktyczne aspekty wykorzystania nowej instytucji służebności przesyłu przy realizacji nowych inwestycji

- wybór prawidłowej formy zawarcia umowy o ustanowienie służebności przesyłu,
  - ocena dopuszczalności i skuteczności zawieranych w umowie o przyłączenie zobowiązań podmiotu przyłączanego, co do ustanowienia służebności przesyłu
  - umiejętnie i ekonomicznie opłacalne określenie przez p.e. zakresu korzystania z nieruchomości obciążonej, zgodnie z przeznaczeniem urządzeń energetycznych
- problematyka nieodpłatności bądź odpłatności za ustanowioną służebność przesyłu
- najkorzystniejsze dla p.e uregulowanie sposobu wynagrodzenia

- technika właściwego dokumentowania przebiegu negocjacji w zakresie ustanowienia służebności, w szczególności pod kątem przyszłej, ewentualnej przymusowej sądowej drogi jej ustanowienia

- określenie czasu trwania służebności, zastrzeżenia jej pod warunkiem lub terminem

- problematyka związana z ustanowieniem służebności na gruntach leśnych oraz na nieruchomości będącej w użytkowaniu wieczystym

8.Umiejętne postępowanie przez p.e. w sytuacji odmowy przez właściciela nieruchomości zawarcia umowy o ustanowienie służebności przesyłu celem maksymalnie szybkiej realizacji inwestycji energetycznej.

- przedstawienie technik przedsądowych prowadzących do znacznego skrócenia czasu trwania postępowania sądowego

- praktyczne ćwiczenia w sporządzeniu prawidłowego wniosku o ustanowienie służebności, określenie wymaganych przez sąd dokumentów

- jak należy interpretować pojęcie odpowiedniego wynagrodzenia za ustanowienie służebności

- umiejętność właściwej oceny przez p.e. opinii biegłego sądowego w zakresie ustalenia wysokości odpowiedniego wynagrodzenia, podanie przykładowych argumentów chroniących ekonomiczny interes p.e.

9. Problematyka właściwego postępowania w sytuacji kategorycznej odmowy przez właściciela sfinalizowania efektów negocjacji warunków przeprowadzenia inwestycji w formie aktu notarialnego (służebności) – dającego prawo do dysponowania nieruchomością na cele budowlane

- w sposób dający takie bezpieczeństwo i skuteczność jak służebność gruntowa, ale bez zachowania wymogów aktu notarialnego

- przedstawienie zagrożeń interesów przedsiębiorstwa energetycznego związanych ze sprawowaniem zarządu nad gruntami zaplanowanymi pod inwestycję i sposoby ich uniknięcia

- analiza innych ograniczonych praw rzeczowych z punktu widzenia ich przydatności i faktycznej skuteczności przy realizacji inwestycji energetycznej

- analiza różnych stosunków zobowiązaniowych, przewidujących uprawnienia do wykonywania inwestycji energetycznej

10. Wykorzystanie przez p.e. przymusowego administracyjnego postępowania celem uzyskania w drodze decyzji zezwolenia na przeprowadzenie inwestycji przez cudzy grunt

- najczęściej stosowana podstawa wydania przez Starostę decyzji odmownej

Umiejętność wykorzystywania przez p.e. właściwych regulacji prawnych celem umożliwienia

11.Umiejętność obrony ekonomicznych i technicznych interesów p.e. w przypadku odmowy przez właściciela dostępu do urządzeń energetycznych

- w sytuacji konieczności usunięcia awarii
- w celu wykonania czynności związanych z konserwacją i eksploatacją urządzeń

INFORMACJE ORGANIZACYJNE

Warunki współpracy:

- Liczba osób w grupie:** - do ustalenia.
- Liczba grup:** - do ustalenia.
- Cena za przygotowanie szkolenia** - do ustalenia (uzależniona od ilości osób w grupie i godzin szkolenia).
- Liczba dni:** - do ustalenia.
- W cenę wliczone jest: przygotowanie szkolenia, materiały szkoleniowe (notatki, długopisy, teczki, certyfikat), zakwaterowanie i dojazd wykładowcy, honorarium za przeprowadzenie łącznie około 6 godzin szkolenia.
- Warunki płatności:** - przelew w ciągu 14 dni.
- Termin szkolenia:** - do ustalenia.
- Miejsce szkolenia:** - siedziba Klienta lub zewnętrzna sala szkoleniowa.

Na życzenie klientów przygotowujemy ankietę sprawdzającą wiedzę uczestników przed i po odbyciu szkolenia.

Referencje

LexisNexis jest wiodącym dostawcą kompleksowych rozwiązań informacyjnych dla rynku prawniczego, biznesu, instytucji rządowych, rynku akademickiego oraz rynku analizy ryzyka. LexisNexis - pionier w dziedzinie informacji online, dostawca serwisów LexisNexis; jako członek Reed Elsevier poszerzył działalność i obecnie pomaga swoim klientom realizować ich cele w ponad 100 krajach, na sześciu kontynentach, przy pomocy ponad 13 000 pracowników.

Aby pomóc klientom odnieść sukces, LexisNexis wprowadza na rynek kompleksowe rozwiązania, jakimi są między innymi szkolenia, publikacje Prawnicze, serwis Prawno-Gospodarczy oraz Serwis Prawniczy LexPolonica.

Dzięki wiedzy i doświadczeniu zdobytym przez lata możemy zaoferować Państwu wysokiej jakości wydarzenia prowadzone przez praktyków z sektora: prawa, finansów, nieruchomości oraz telekomunikacji.

Współpracujemy z wykładowcami sprawdzonymi i aktywnymi zawodowo, mającymi bogate doświadczenie i wykazującymi się pełnym profesjonalizmem. Do grona współpracujących z nami wykładowców należą specjaliści z: Ministerstwa Ochrony Środowiska, Regionalnych Izb Obrachunkowych, Izby Pracy Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych Sądu Najwyższego, Krajowego Rejestru Długów, Instytucji Pośredniczącej II stopnia w zarządzaniu Regionalnym Programem Operacyjnym na lata 2007-2013, Departamentu Administracji Publicznej MSWiA oraz z Departamentu Prawnego Urzędu Zamówień Publicznych.

Lista referencyjna:

Z naszej oferty z korzystali między innymi:

- ORLEN Petro Centrum
- PG ZŁT Łódź
- Agencja Rezerw Materiałowych
- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska
- Sąd Rejonowy w Miastku
- Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

- Powiatowy Inspektora Weterynarii
- Krajowa Rada Sądownictwa
- Politechnika Białostocka
- Wojewódzki Szpital Wojewódzki
- PKO BP
- Powiatowy Urząd Skarbowy w Lublinie
- PGE Dystrybucja Zamość
- PGE S.A.
- Mazowiecka Spółka Gazownictwa
- Energa - Operator S.A.
- Euro Bank S.A.
- Polska Telefonia Cyfrowa Sp. z o.o.
- Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Łodzi
- Departament Zarządzania Programami Konkurencyjności i Innowacyjności Ministerstwo Rozwoju Regionalnego
- Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego
- Miasto stołeczne Warszawy
- Urząd Miejski w Wolinie
- Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Staszowie
- Opolskie Centrum Rozwoju Gospodarki
- Dolnośląski Urząd Wojewódzki
- Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego
- Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich
- Izba Celna w Krakowie
- Centrum Edukacji Statystycznej
- Regionalny Fundusz Ekorozwoju
- Urząd Marszałkowski w Łodzi
- Samorządowy Ośrodek Kultury
- Okręgowa Izba Adwokacka w Poznaniu
- BNP Paribas Lease Group
- Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska
- Narodowy Fundusz Zdrowia
- Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
- Urząd Wojewódzki w Białymstoku
- Urząd Wojewódzki w Olsztynie

i wielu innych...

Jeśli jesteście Państwo zainteresowani ofertą szkoleń otwartych bądź przeprowadzeniem szkoleń zamkniętych, serdecznie zachęcamy do kontaktu z nami pod adresem dzial.szkozen@lexisnexus.pl bądź pod numerem telefonu 022/ 572 95 17/18
Pełną ofertę szkoleń proponowanych przez LexisNexis Polska znajdą Państwo na stronie www.szkolenia.lexisnexus.pl